

Vet ikke Hva Venter
På...
Tenker som
Voksne
ikke ung

MENS VI VENTER

– en hilsen fra barn som søker asyl i Norge

Utgitt av Redd Barna, finansiert med midler fra Reidar og Gunnar Holst legat

Tegninger, håndskrevne fortellinger og collager er laget av barn på mottak og omsorgssenter.

Design: Eivind Fonnaas Nilsen * www.eifoni.no

Redaksjon: Maren Christensen Bjune

ISBN: 978-82-7481-185-0

Første opplag

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverksloven

INNHold

En hilsen fra generalsekretær _____ s. 4

Barn som venter _____ s. 5

Håp av Margreth Olin _____ s. 8

KAPITTEL 1

–Å være et barn og snakke som et barn
kan bli brukt mot deg _____ s. 12

KAPITTEL 2

–Jeg er på mellom _____ s. 26

KAPITTEL 3

–Jeg synes at det bør være maks ti
personer som bor sammen i ett hus _____ s. 40

KAPITTEL 4

–Jeg skulle ønske vi kunne snakke med dem,
så kunne de gi oss bedre svar _____ s. 48

KAPITTEL 5

–En asylsøker er en smart person _____ s. 62

KAPITTEL 6

–En dag vil jeg dra tilbake og skape fred _____ s. 72

MENS VI VENTER – EN HILSEN TIL DEG FRA BARN SOM SØKER ASYL

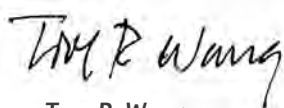
Hvert år kommer det flere hundre barn til Norge for å søke beskyttelse og asyl.

Redd Barna jobber for at disse barna skal få innfridd sine rettigheter, på samme måte som alle andre barn i Norge. Asylsøkerbarn er først og fremst barn, og de skal ha lik tilgang til omsorg, ivaretagelse, skole og fritidsaktiviteter som alle andre barn.

Barn som søker asyl i Norge kommer fra mange forskjellige land, og de har opplevd svært ulike ting på veien hit. Noen kommer direkte fra hjemlandet, mens andre har vært i ett eller flere land før de kommer til Norge. Noen har reist sammen med foreldre eller annen familie, andre barn kommer helt alene som enslige mindreårige asylsøkere. For alle barn rokker det å være på flukt ved deres fundamentale behov for omsorg, stabilitet og beskyttelse. Det å være på flukt er det motsatte av å ha det trygt. Det innebærer at alt man hadde er borte. Hus og hjem, besteforeldre, venner, skole, og kanskje til og med foreldre og søsken. Her i Norge er alt ukjent og nytt, og det kan ta lang tid før de får vite om de får være her, eller om de må dra.

I *Mens vi venter* forteller barn og ungdom selv om hvordan de har det og hvordan de opplever denne tiden mens de venter. De forteller fordi de vil at vi skal lytte og bedre forstå hvordan det er å være dem. De ønsker å ta del i og påvirke de mange diskusjonene som angår dem. Når vi voksne skal definere hva som er barns beste og arbeide for å innfri barns rettigheter, må vi høre på barns egne erfaringer og meninger. Barns løsninger på egne utfordringer er ofte bedre enn våre. Barn og unge er eksperter på sine egne liv, og FNs barnekonvensjon slår fast at alle barn og unge skal ha en mulighet til å delta i og å påvirke debatter som har innvirkning på deres liv. Barna og ungdommene du får møte i denne boken forteller om hva som engasjerer dem, hva som bekymrer dem, hva de liker å gjøre, hva de ønsker å forandre på, og hvordan det er akkurat der de bor.

Denne boken gir et innblikk i tankene til barn vi sjelden hører fra. Alle barn har rett til å bli hørt i saker som angår dem, og deres synspunkter må tillegges vekt. I denne boken har barn som søker asyl i Norge ordet, og vi har mye å lære!

Tove R. Wang

generalsekretær i Redd Barna

BARN SOM VENTER

Hvordan er det å være barn og vente på svar på asylsøknaden sin? Hvordan er det å bo på et asylmottak eller et omsorgssenter? Hva tenker de på? Hva er deres drømmer og håp for framtiden? Hva opplever de som vanskelig og hva er fint?

- *If you had known me, you would have known*

Kunnskap om barn må innhentes fra barn. De må få muligheten til å uttrykke sine egne opplevelser, erfaringer og visjoner, og voksne må høre etter. Barna som forteller i denne boken er eksperter på hvordan det er å være asylsøker i Norge og hvordan det er å vokse opp på asylmottak og omsorgssenter.

Våren 2010 var det om lag 4000 barn som hadde status som asylsøker i Norge, vi har møtt 35 av disse. Ærlig, modig og svært innsiktsfullt har de delt med oss sine tanker om hvordan de har det mens de venter på svar på om de får innvilget asyl i Norge.

Det er mange forhold som virker inn på hvordan barn som søker asyl i Norge har det. Da vi startet prosjektet *Mens vi venter* ønsket vi å ta utgangspunkt i *rammene* for barnas ventetid i Norge: botilbud og omsorgsordninger. Barna som venter på svar på asylsøknaden sin bor på asylmottak eller omsorgssenter. Barn som har kommet sammen med familien sin får tilbud om å bo på asylmottak sammen med andre barnefamilier og voksne. Barna som kommer alene til Norge og er under 15 år, får tilbud om å bo på omsorgssenter. De som er mellom 15 og 18 år får tilbud om å bo på egne avdelinger for enslige mindreårige ved asylmottak, disse kalles EM-avdeling. Enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år som har fått vedtak om «begrenset oppholdstillatelse» til fylte 18 år tilbys plass på én særskilt EM-avdeling. I denne boken kalles denne avdelingen «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere, fordi alle barna som bor på denne avdelingen venter på å bli returnert. Omsorgsansvaret for barn som har kommet til Norge uten omsorgspersoner avhenger av hvor gamle de er. Barnevernet har omsorgsansvar for enslige mindreårige asylsøkere opp til 15 år, er barnet over 15 år, har utlendingsmyndighetene omsorgsansvar.

I løpet av våren 2010 besøkte vi barn på fire slike forskjellige bosteder; et omsorgssenter, et ordinært mottak, en EM-avdeling og «ventemottaket» for enslige mindreårige asylsøkere. Vi har hatt minst to samlinger med hver gruppe. I alt har gruppene bestått av barn mellom 10 og 17 år, noen av dem bor med foreldre, noen kom til Norge alene. Det har til sammen vært flere gutter enn jenter som har vært med i dette prosjektet. Dette gjenspeiler at det nå i dag bor langt flere gutter enn jenter på norske asylmottak.

- Skal Statsministeren høre på oss?

Målet for hele prosjektet har vært å fremme barnas egne stemmer og tilrettelegge for at de skal få formidlet sine historier, på sin måte. I samlingene med barna har vi lagt opp til en form der barna selv utforsker sin egen situasjon. Vi har benyttet oss av det vi kaller medvirkningsverktøy, som for eksempel *Bodymap* der barna tar for seg hvordan deres situasjon påvirker hele dem – kroppsdel for kroppsdel. Vi har også jobbet med kartlegginger av hverdagen, de har tegnet og utforsket hvor de oppholder seg i løpet av en dag, hvilke steder de trives på og hvilke steder de helst unngår. Barnas tegninger, skisser og bilder fra dette arbeidet utgjør den kunstneriske utformingen av boken.

Barna som har vært med har på denne måten vært forskere på seg selv, og de har selv kommet frem til de sakene som det er viktig for dem å fortelle dere lesere. Vi som tilretteleggere har ikke kommet med ferdigformulerte spørsmål; temaene vi har jobbet med har kommet frem etter hvert.

Barn i alle aldre ønsker å bli hørt på. De har tydelige budskap og klare formening om hvem og hva som har innvirkning på deres situasjon som asylsøker.

Now that we are making this book, my heart is better than before because I spoke for all – not only from myself and my experiences, but from all that have lived, are living or will live in mottak, what they think. I talked generally, not only from myself. This will affect what other people think!

Innholdet og budskapet i denne boken er dermed rettet mot alle som kan påvirke hvordan barn som søker asyl har det, det vil si oss alle.

Teksten i denne boken er i all hovedsak barnas egne ord og fortellinger. Under noen av samlingene har vi etter avtale og godkjenning av barna gjort opptak av samtalene våre. Barna har også jobbet med egne skriftlige uttrykk og vi har tatt notater underveis. All tekst og alle tegninger og bilder er anonymisert. I samtale med oss har barna vist sin utrolige evne og vilje til å lære seg norsk, vi har snakket norsk sammen på de aller fleste samlingene. I ett tilfelle har vi brukt tolk, og noen ganger har barna snakket engelsk og norsk om hverandre. Tekstene i denne boken presenteres i all hovedsak på det språket barna brukte, noen få er oversatt.

Vi har valgt å dele boken inn i seks kapitler som hvert tar for seg ett bredt tema: Betydningen av barnets alder, ventetiden, boforhold og levestandard, barns medvirkning, utdanning og læring, og tilhørighet og identitet. Denne tematiske inndelingen har vi laget i etterkant av samlingene med barna

og ungdommene, og gjort for å synliggjøre budskapet i barnas fortellinger. Hvert tema har vi knyttet opp til en eller flere artikler fra barnekonvensjonen. Med dette ønsker vi å sette barnas fortellinger og inntrykk i sammenheng med barns rettigheter – de lover og regler som gjelder for dem. FNs barnekonvensjon har vært inkorporert i norske lover siden 2003, og den har forrang hvis det skulle oppstå motstrid mellom norsk lovgivning og konvensjons bestemmelser. Utvalget av artikler er gjort for å belyse de forskjellige temaene barna forteller om. Vi har i tillegg valgt å inkludere noen av de merknadene fra FNs barnekomité fra 2010 som gjelder barn som søker asyl i Norge. Barnekomiteen gjør regelmessig en vurdering av staters gjennomføring av barns rettigheter og legger frem anbefalinger og bekymringer når de ser at barns rettigheter ikke blir oppfylt.

Kjære dere barn som har vært med på *Mens vi venter*-prosjektet. Tusen, tusen takk for at vi har fått bli kjent med dere og lære om hvordan dere har det mens dere venter. Noen av dere som har vært med er ikke i Norge lenger, mens noen av dere har fått oppholdstillatelse og som dere sier, fått kommune. Noen av dere venter fortsatt på svar på søknad eller ankesak.

Dette er deres bok og deres stemmer. Når dere forteller hvordan dere har det og hva dere ønsker dere, ansvarliggjør dere oss voksne. Å vite, forplikter.

Varme hilsener

Thale Skybak, Christine Rackwitz og Maren Christensen Bjune

REDD BARNA MENER:

- Det må bli kortere saksbehandlingstid i asylsaker og kortere botid i mot-tak for barn.
- Hverdagen til asylbarna må i mest mulig grad bli normalisert, gjennom aktiviteter og skolegang.
- Omsorgsansvaret for enslig mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år må overføres fra utlendingsmyndighetene til barnevernet.
- Barns beste må i enda større grad enn i dag ligge til grunn for avgjørelser som angår barn i asylsaker

HÅP

*Kjære Gud
Jeg har det godt
Takk for alt som jeg har fått
Du er god
Du holder av meg
Kjære Gud
Gå aldri fra meg
Pass på liten
Og på stor
Gud bevare far og mor*

Da jeg var liten ba jeg til Gud hver kveld. Pass på mamma og pappa. Jeg kan ikke miste dem. Vi må få dø samtidig Gud, sa jeg. Jeg skal alltid være sammen med foreldrene mine. Når foreldrene mine så på meg, og så hvem jeg var, så skinte sola rett inn i cellene mine og jeg stod der og kjente hvordan jeg vokste meg tryg- gere. Mer Margreth, jeg kunne være og bli, hele tiden, litt mer Margreth. Jeg var beskyttet av mamma og pappa. Slik ble jeg meg. Slik visste jeg hvem jeg var. En dag sluttet jeg å be kveldsbønn. Jeg sluttet å være redd for å miste på den måten. Inntil jeg fikk barn selv. De begynte jeg hver kveld å takke. Stille hviske; takk for Maria og Milla. Jeg er heldig, sier jeg, jeg er veldig heldig. Takk.

Jeg lager en film om enslige mindreå- rige asylsøkere nå. Noen venter på opphold, andre er i Norge på lånt tid. De har fått midlertidig opphold og skal sendes ut av landet. NOWHERE HOME skal filmen hete på engelsk, fordi en gutt jeg fulgte på flyet til- bake til Irak sa at det ikke finnes noe sted på jorda hvor han kjenner seg ønsket. Jeg satt på flyet ved siden av ham og tenkte på det han sa, at det ikke finnes et sted på jorda han føler

seg velkommen. Jeg er ikke hjemme noe sted, sa han. NOWHERE HOME. «Er det der uroen din kommer fra?» spurte jeg, «hvordan er det å kjenne det slik?»

«Vil du vite det?» spurte han. «Du kommer til å bli trist du også. Hvordan kan jeg sendes hjem når jeg ikke har noe hjem å komme tilbake til? Jeg dro fra Irak fordi jeg ikke hadde noe hjem.»

De siste årene har jeg møtt mange barn og ungdommer som er skilt fra foreldrene sine. Noen for alltid. Noen kanskje bare en stund.

Noen forteller meg at de ikke får sove. Fordi lengselen verker og verker, det er vondt og det hjelper ikke å gni hånda mot brystet. Uroen får de gode tankene til å sprekke på midten, til å løse seg opp og bli borte. Og sni- kende, særlig om natta, kommer alle de vonde tankene. Jeg vil gråte, men jeg har ingen til å trøste meg på natta så jeg kan ikke gråte, jeg tenker at det må vente, er det en som sier. Gutten på flyet til Irak husker ikke sist han gråt. Jeg har blitt «strong at heart», sier han. Jeg ble det når jeg så folk dø. Jeg har sett mye barn ikke bør se. Det er lenge siden jeg ble voksen på den måten, sier han. Er du helt sikker på at du vil høre min historie? spurte en jente meg for mange år siden, jeg besøkte henne og foreldrene i kir- keasyl. Ja, vær så snill, svarte jeg. Jeg tror at gleden vokser når vi deler den, fordi gleden deles av to. Og jeg tror sorgen minker når vi deler den, fordi den deles på to. Jeg ville gjerne høre

henne fortelle. Hun fortalte, om ett og flere minner, om ønsker og drømmer som minte meg om mine drømmer. Og mens hun fortalte, viste hun meg litt hvem hun var slik at jeg kan bære henne med meg – til deg. Hun fikk meg til å tenke på mormoren min. Mormor som hadde opplevd krigen. Som fortalte om krigen, som alltid sa, jeg forteller deg dette Margreth, fordi vi ikke får lov til å glemme hva krig gjør med mennesker. Du må huske dette, sa mormor, du kan få bruk for det en dag. Mormor hadde rett. Det er mange barn i Norge i dag som vet mye om krig. Hvordan krig ser ut, hvordan krig høres. Hva krig gjør, også med voksne. Og hvordan du selv må holde deg tilbake, fordi voksne også er redde. Mormor lærte meg hvor viktig det var å fortelle om det. Krigens omkostninger. Det må vi ikke glemme.

Kanskje det var møtet med denne jenta i kirkeasyl, for 16 år siden, som gjorde at jeg senere begynte å besøke mottak for enslige mindreårige asylsøkere – og at jeg etter møtet med dem følte det påkrevd å etterlyse nestekjærlighet i flyktning- og asylpolitikken. Fordi disse ungdommenes fortellinger, minte om min mormors fortelling.

«Jag skriver allting som har hänt, så att jag ska forstå vad det är som hänt. Jag förstod inte att pappa hade dött förrän jag gick hem och skrev det på ett papper: <min pappa har dött>, skrev jag, då förstod jag.»

Lukas Moodysson

Å fortelle er å forstå hva livet er. Det er en vakker ting. Det er noe av det fineste mellom oss. Når vi forteller blir noe sant for oss, når vi skriver og filmer, så etterlater vi oss livene våre. Slik var det. Her satt jeg. Dette gjorde jeg. Sånn var livet.

Det finnes noen barn i vårt samfunn som vi ikke ser. Noen av dem sitter i mottak. Og vi kjenner dem ikke. Hvis jeg kan be deg om å sette deg ned et stille sted nå og lese denne boken. Ta deg tid. Ta den inn. Et sted i Norge, på et lite rom, kanskje bare med en seng, en pult og utklipp fra ukeblader på veggene, kanskje et dikt skrevet i vinduskarmen, sitter det en ung jente som ønsker å nå deg med ordene sine. Hun hører kanskje på den samme musikken som datteren din gjør. Og hun tenker kanskje; om du visste hvordan jeg har det, hvordan jeg tenker, kanskje du ville smile når du treffer meg på gaten? Kanskje du ville stikke innom her og si hei? Og hvis jeg får opphold i Norge, vil jeg at du skal vite at jeg er akkurat som ditt barn. Jeg er akkurat som henne. Jeg er slik du var da du var liten. Jeg trenger et sted hvor jeg er trygg. Et sted jeg kan kalle mitt. Et hjem.

*No one laughs at God in a hospital
No one laughs at God in a war
No one is laughing at God when they
are starving or freezing or so very poor
No one is laughing at God when they
are saying their goodbyes*

Regina Spector

Margreth Olin

Våre hender har lyst
til å holde i penner,
ikke våpen.

(gutt 15 år, ordinært mottak)

- Å
VÆRE
ET BARN OG
SNAKKE SOM ET BARN
KAN BLI BRUKT MOT DEG

Mens
lev
ent
2

KAPITTEL 1

BARNEKONVENSJONEN, ART. 1 | ALDER

I denne konvensjonen menes med barn ethvert menneske under 18 år, hvis ikke barnet blir myndig tidligere etter den lovgivning som gjelder for barnet.

Barna som søker asyl i Norge forteller at det er vanskelig å være barn i et voksent system og at de ikke alltid skjønner hva de er med på. De har kommet til et land der alt er nytt for dem, og de blir en del av føringer og regler som kan være vanskelige å forstå. For barn som søker asyl i Norge er alderen ved registrering i norske systemer avgjørende for hva slags behandling og tilbud de vil få mens de venter. Mange, spesielt de som kommer uten foreldre, føler at de må ta ansvar og handle som om de er voksne, ikke barn.

I hodet er vi: veldig frustrert, skuffet, deprimert – tenker mye! Tenker mye som voksne, ikke som ungdommer. Store tanker som er der hele tiden.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Jeg fikk rom å sove på og jeg fikk seng. Jeg er veldig glad. Også savner jeg mamma og pappa veldig masse.

(jente 11 år, omsorgssenter)

Du må behandle min sak nå som jeg er barn, ikke når jeg er voksen. Hvis jeg hadde fått svar etter en måned kunne jeg kanskje reist til et annet land som tenker annerledes.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Ungdommer flest tenker ikke så mye som vi gjør. Ikke på samme måten. De har ikke ansvar, de er med foreldrene. Vi må tenke som voksne og tenke på ting som voksne tenker på. Noen ganger gråter vi, men det er når vi skal sove. Da plager vi ikke andre.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

BARNEKONVENSJONEN ART 2 | RETTEN TIL IKKE-DISKRIMINERING:

Konvensjonens rettigheter gjelder for alle barn uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnet og dets foreldres rase, farge, kjønn, språk, religion, opprinnelse, eiendom, funksjonshemming eller oppfatninger. Staten skal sørge for at ingen diskrimineres.

BARNEKONVENSJONEN ART 12 | RETT TIL Å SI SIN MENING OG BLI HØRT

Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.

BARNEKONVENSJONEN ART 13 | RETT TIL Å FÅ OG GI INFORMASJON

Barnet har rett til ytringsfrihet, til å søke, motta og spre informasjon og ideer av alle slag og på alle måter.

(forkortede versjoner fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)

Når du blir voksen skal du reise hjem. UDI sa at du har oppholdstillatelse, men den er begrenset. Hva er forskjellen på negativt svar og begrenset oppholdstillatelse? (...) Vi er på mellom. Evig følelse av «Jeg vet ikke».

(gutt 16 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Asylintervjuet har stor betydning for barna som søker asyl i Norge, og de har alle ulike minner fra disse timene i samtale med norske utlendingsmyndigheter. Noen har opplevd å bli tatt godt vare på, andre opplevde at de ikke forstod hva det var de var med på. Mens de venter tenker mange tilbake på dette møtet og lurere på om det er noe de skulle ha gjort annerledes for at de skulle hatt en større sjanse til å få bli i Norge. Barna som har fått vedtaket «begrenset oppholdstillatelse til fylte 18 år» forteller at de tenker veldig mye på asylintervjuet og på at kanskje, om de under disse timene hadde fortalt mer eller fortalt mindre, kanskje de hadde fått opphold i stedet for avslag.

I teksten nedenfor snakker to gutter om asylintervjuet. En av dem er 17 år og kommer fra Asia (F), en er 16 år fra Afrika (S). Begge har fått vedtak om begrenset oppholdstillatelse.

F: Jeg visste ikke hva intervju var jeg, jeg snakket ikke engelsk eller norsk.

S: Jeg hørte på vennene mine på mottaket om deres intervju, for eksempel at du ikke skal si for mye, for da holder de på med intervjuet i mange dager. Så da UDI spurte om jeg kunne fortelle mer, sa jeg nei, fordi mine venner hadde sagt at jeg ikke skulle si for mye.

F: Jeg visste ikke hva en verge var heller. En venn av meg sa at det er min nye mor i Norge.. Uka etter intervjuet ringte jeg henne, hun sa at hun ikke husket meg.. Og jeg hadde trodd at jeg skulle bo hos henne. Jeg trodde Norge skulle gi meg en ny mor. Også var hun veldig ung, hun var 18 år.

S: Min verge sovnet under mitt intervju...

F: Men en kamerat av meg hadde en veldig god verge. Han stoppet intervjueren under intervjuet og sa

«såne spørsmål kan du ikke stille». Verger har en veldig viktig rolle som de skal ta veldig alvorlig. Spesielt viktig for intervjuet, for forberedelsene sammen med barna.

S: Og kultur har også mye å si for asylsøkere i Norge vet jeg nå. I mitt hjemland må du se ned for å vise respekt når en annen person snakker. Men i Norge må du se i øynene for å vise at du respekterer dem. I intervjuet mitt spurte hun meg flere ganger om jeg kunne se på henne, jeg så bare ned. Jeg tror det hadde veldig mye å si for at det gikk dårlig på mitt intervju.

F: Det er så mange ting som påvirker hvordan det går i intervjuet, jeg skjønnte ikke det. Og intervjuet betyr så mye, forstår jeg nå. Det betyr så mye for livet mitt. Jeg ga ikke de rette svarene

S: Jeg tror at mange barn stryker på intervjuet, det er nesten som en

eksamen. Hvis du kan svare veldig godt på intervjuet, får du positivt svar. Hvis du ikke svarer godt, sier UDI – «han er trygg i hjemlandet».

F: Hvis intervjueren fra UDI noen gang hadde vært med på krig, vært soldat for eksempel, hadde de aldri gitt et barn negativt svar på søknaden sin. Fordi da hadde de visst. De hadde visst hva krig er. De som jobber i UDI har bare studert, de har lest om det, men de vet ikke hva krig egentlig er. Teori og praksis kan være veldig forskjellig!

S: Ingen av oss visste at det vi sa i intervjuet skulle bli brukt mot oss som barn. Hvis de spør to barn fra

samme land om krigen, får de garantert ulike svar fordi vi har opplevd ulike ting. Dessuten trenger vi å vite hva det er de spør oss om, det er vanskelig å skjønne hva det er de vil. Vi kan misforstå.

F: Norske myndigheter har ikke funnet den beste løsningen for barn. **De skjønner ikke hva vi som er barn sier.** Å være et barn og snakke som et barn kan bli brukt mot deg. Hvis du ikke kan uttrykke deg, vil du aldri få et godt svar fra UDI.

S: I intervjuet ble jeg liksom gitt alt ansvar for mitt eget liv. Men nå lar de meg ikke ta vare på meg selv, eller bestemme noen ting.

SAMTALE MED BARN I ASYLSAKER

Den totale livssituasjonen til medfølgende barn skal klarlegges under intervjuet av foreldrene.

I asylsaker skal det gjennomføres en samtale med medfølgende barn over 7 år, med mindre barnet selv ikke ønsker det, eller det anses åpenbart unødvendig. Det kan også gjennomføres egen samtale med barn under 7 år som er i stand til å danne seg egne synspunkter, og som skal gis anledning til å bli hørt etter § 17-3. Samtalens formål er å belyse barnets situasjon og klarlegge om barnet kan ha et selvstendig asylgrunnlag.

Asylsøker under 18 år som er kommet til riket uten foreldre eller andre som utøver foreldreansvar, skal alltid ha hjelpeverge eller fullmektig til stede under samtalen. Samtalen skal så vidt mulig gjennomføres innen 14 dager etter at søknaden er fremsatt, med mindre det er behov for aldersundersøkelse for å klarlegge søkerens alder.

Opplysninger barnet gir under samtalen etter annet eller tredje ledd, skal nedtegnes skriftlig.

Utlendingsdirektoratet gir nærmere retningslinjer for å sikre at barnets interesser og behov blir ivaretatt i samtalen, og kan også gi nærmere retningslinjer om når det skal anses åpenbart unødvendig å gjennomføre samtale etter annet ledd.

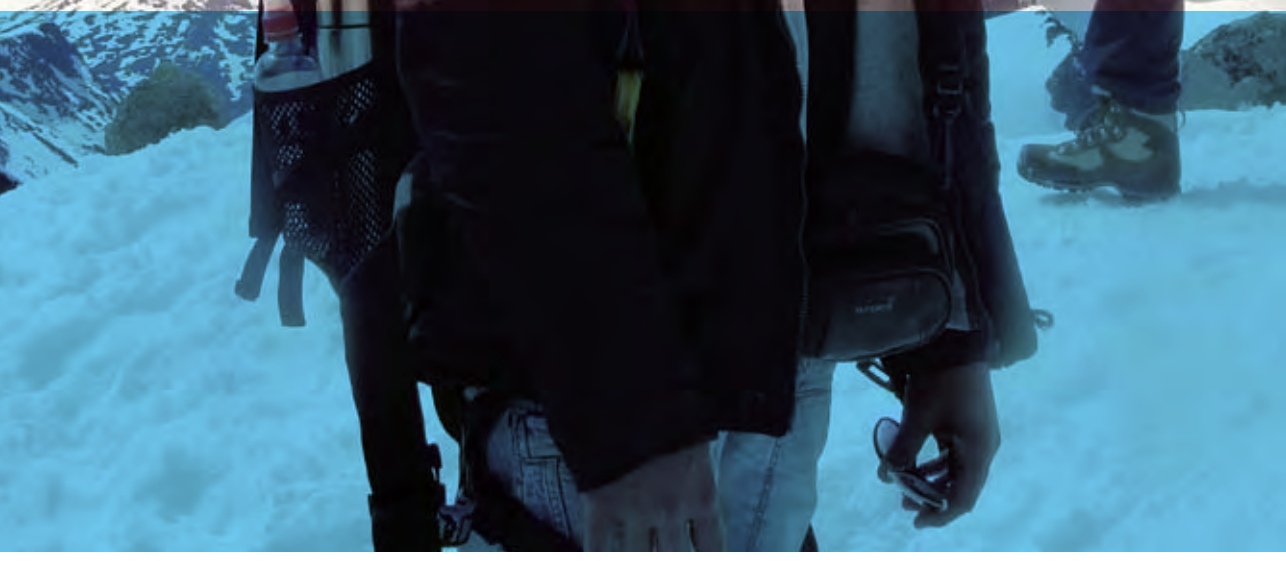
(Utlendingsforskriften (FOR-2009-10-15-1286) § 17- 4)

<http://salhus-ema.blogspot.com>

Velkommen til ingen i morgen blog. Kankje kan jeg ikke å skrive noe mer...

OK

KJÆRE DAGBOKA MI

Jeg venter på å bli redd.

Det er lørdag og første dag i mai, sola skinner og det blåser litt. Akkurat nå sitter jeg og skriver om tankene mine på busstoppet på kaia. Jeg tenker på hvorfor jeg kom hit.

Noen norske ungdommer tuller med hverandre. Akkurat nå ser jeg at ungdommene som tuller viser ekte glede, men når jeg tøyser med venner ser det ut som at jeg er glad, men inni meg er jeg redd for den dagen jeg blir 18 år. I Norge feirer ungdommer at de blir 18 år, men jeg kommer til å gråte på 18 årsdagen min. Jeg kom til Norge fordi jeg har problemer i hjemlandet mitt, men likevel sier den norske stat at jeg må reise tilbake til problemene mine.

Jeg tenker mye på hvordan norske ungdommer har det i forhold til meg selv. I Norge har jeg for eksempel lært at alle ungdommer må gå på skole og alle kan få seg en utdanning. Norske ungdommer tenker ikke

mye på livet siden de har foreldre og søsken, men jeg er alene og tenker på livet og fremtiden hver dag.

TIDSBEGRENSET TILLATELSE

Bussen står ved siden av meg og jeg går inn og stempler mitt kort mens ungdommene fremdeles tøyser i bakgrunnen. Klokka er 09:32.

Jeg sitter bak i bussen og er på vei til sentrum for å handle på en innvandrerbutikk. I september 2009 fikk jeg asylvedtaket mitt fra UDI. Først trodde jeg at jeg hadde fått opphold og ble kjempeglad! Jeg fortalte den gode nyheten til alle på mottaket og alle gratulerte meg. Men det viste seg at jeg hadde fått feil beskjed og tre dager senere fikk jeg vite at jeg kun har opphold til jeg er 18 år. Denne dagen var den aller verste dagen i mitt liv.

Da jeg hadde asylintervju hos UDI i Oslo ble jeg behandlet som et barn siden jeg er under 18 år. Jeg synes det er veldig rart at den dagen jeg blir 18 år er jeg plutselig voksen og må ta ansvar for mitt eget liv og må reise alene tilbake til problemene mine. Fra den ene dagen til den andre forandrer livet mitt seg totalt. Nå forstår jeg hvor viktig asylintervjuet var for mitt liv, og jeg kunne ønske at jeg skulle ha asylintervjuet når jeg blir voksen i stedet for når jeg var et barn.

Bussen stopper i sentrum, og jeg går av. En dag kommer jeg til å dra med bussen, men jeg kan ikke komme tilbake til mitt hjem her.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Den veien jeg går
på nå er bare frem
til jeg blir 18,
etterpå vet jeg
ikke. Da har jeg
ikke noe vei.

(gutt 16, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

dette er Marie

dette er ei jente. hun kommer fra Sri Lanka
Hun bor i norge nå. hun har ikke pappa eller
mamma. hun ^{bor} sammen med mye barna som har
ikke pappa mamma. hun har ~~ikke~~
ikke så fint klær. hun er fattig
hun kan ikke lese eller skrive

etter på
hun kommer til politi også at hun har
ikke pappa mamma hun er fattig
fordi mamma og pappa døde jeg har ikke
pengr & kjøpe mat eller klær
og hun snakket med politi. politi sa
at hun kan bor barna som har ikke
pappa eller mamma. neste dag komme
hun til alle barna. hun har flott
bente klær og fint skjole & som
etter på hun blir glad. og hun fik god
mat. hun fikk rom og sove hun fikk senger.
også hun er veldig glad.

~~også~~ også hun savner
mamma og pappa
veldig mye

MERKNADER FRA FNS BARNEKOMITÉ TIL NORGE JANUAR 2010 (UTDRAG FRA PUNKT 52)

Komiteen anbefaler Norge å:

- c) treffe tiltak for å redusere tiden asylsøkere må vente før de får svar på asylsøknaden
- e) utvide ansvarsområdet for barnevernet til å omfatte også barn på 15, 16 og 17 år, som planlagt,
- f) sørge for at disse barna blir nøye fulgt opp mens de er i Norge,
- j) sørge for at det alltid blir tatt grunnleggende hensyn til barnets beste og barnets tilknytning til Norge når det skal tas en avgjørelse om et barns framtid

(C/NOR/CO/4,52)

VEDTAK: BEGRENSET OPPHOLDSTILLATELSE TIL FYLTE 18 ÅR

Begrenset oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere over 16 år som får opphold på grunn av mangel på forsvarlig omsorg ved retur

Enslige mindreårige asylsøkere som har fylt 16 år på vedtakstidspunktet og som ikke har annet grunnlag for opphold enn at norske myndigheter anser at søkeren er uten forsvarlig omsorg ved retur, kan gis oppholdstillatelse etter lovens § 38 første ledd til fylte 18 år. Tillatelsen kan ikke fornyes og danner ikke grunnlag for oppholdstillatelse for familie-medlemmer etter lovens kapittel 6.

(Utlendingsforskriften [FOR-2009-10-15-1286] § 8-8)

LOV OM BARNEVERNSTJENESTER (UTDRAG)

§ 1-1. | FORMÅLET MED DENNE LOVEN ER:

- å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid,
- å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

§ 1-2. | LOVENS BESTEMMELSER OM TJENESTER OG TILTAK GJELDER FOR ALLE SOM OPPHOLDER SEG I RIKET.

§ 1-3. | TILTAK SOM OMHANDLET I DENNE LOV KAN TREFFES OVERFOR BARN UNDER 18 ÅR.

(Barnevernloven [1992-07-17 nr 100])

Hva er det VOILDEN

Hvorfor?

Soldater fra
stille drap. A

i Helmand-provinsen går gjennom ruinene av et hus som er adelagt i luftangrep. Den pågående offensiven fortsetter, tra
id kommer til å trekke seg ut, skaper usikkerhet rundt oppslutningen om NATOs Afghanistan-strategi.

Yolp

moE

???

- JEG ER PÅ MELLOM

Mens
levi
ent
2

KAPITTEL 2

BARNEKONVENSJONEN, ART. 3 | BARNETS BESTE

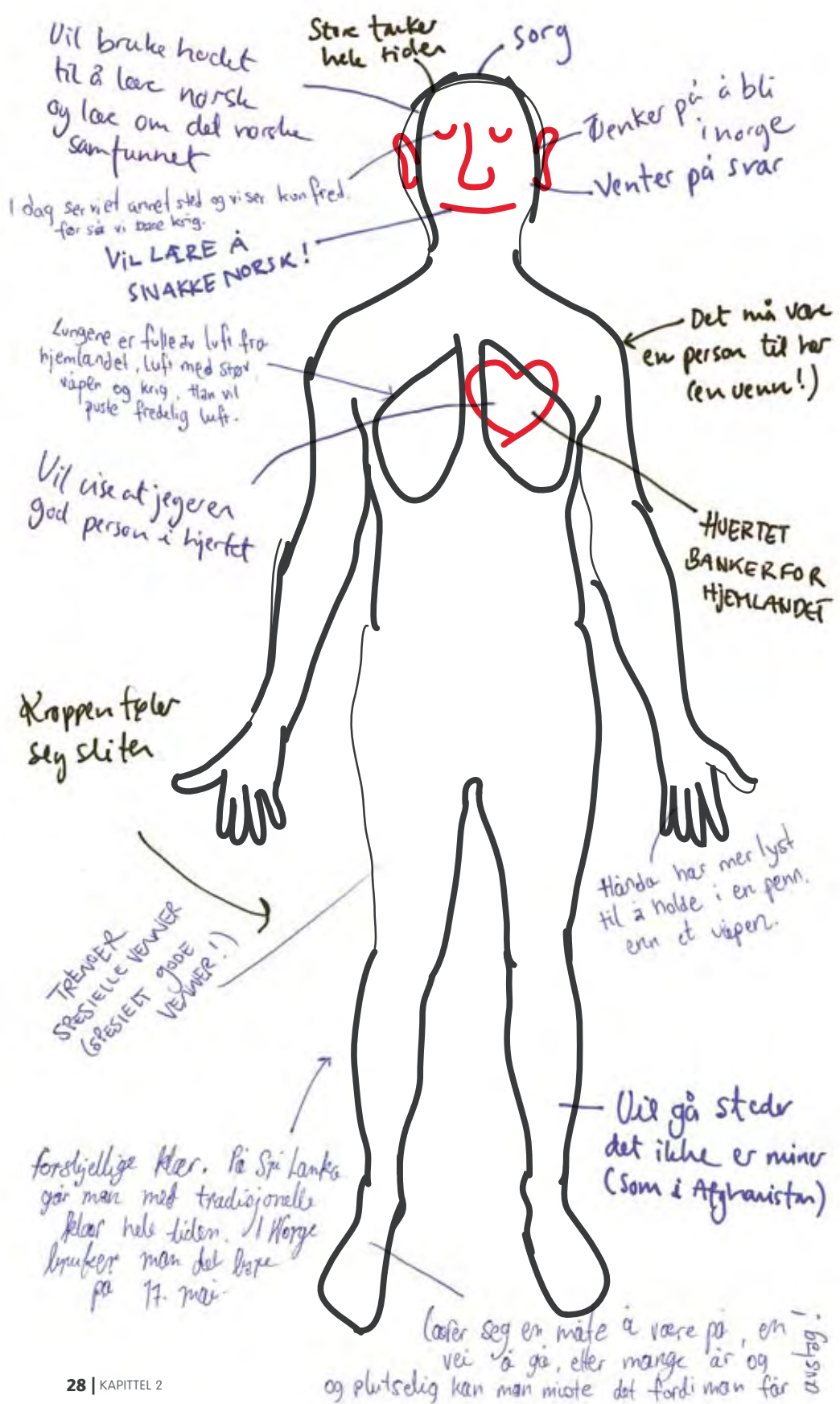
1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlig eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
2. Partene påtar seg å sikre barnet dets beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egnede, lovgivningsmessige administrative tiltak for dette formålet.
3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

*- Jeg liker ikke at solen
går ned hver dag, fordi
det betyr at dagene går,
at jeg må reise tilbake.
Jeg vil holde på øye-
blikket, stoppe tiden*

(gutt 16 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

*Vi har ingenting å gjøre på mottaket.
Ingen spill eller aktiviteter. Vi har sagt
det mange ganger, men de hører ikke.
(gutt 17 år EM-avdeling)*

*Man melder seg alltid på en aktivitet,
men det blir alltid fort fullt.
(gutt 17 år EM-avdeling)*

BARNEKONVENSJONEN ART. 24 | BARNES RETT TIL HELSETJENESTER

Barnet har rett til å få den best mulige medisinske behandling og hjelp til å komme seg etter sykdom. Staten skal arbeide for å redusere spedbarns- og barnedødelighet, sikre at alle barn får nødvendig legehjelp, gi god helsemessig omsorg til mødre etter fødselen, bekjempe sykdom og gi orientering og utdanning om helse og riktig ernæring. Staten skal også avskaffe helsefarlige tradisjoner, samarbeide med andre land og særlig ta hensyn til utviklingslandenes behov.

(forkortet versjon fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)

BARNEKONVENSJONEN ART 31 | RETT TIL LEK OG FRITID

Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Partene skal respektere og fremme barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter.

OMSORGSORDNINGER FOR BARN SOM SØKER ASYL

Barn under 15 år:

Barnevernet har ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Barnevernets botilbud kalles omsorgssenter. Bufetat skal tilby alle enslige mindreårige asylsøkere under 15 år opphold på et omsorgssenter, mens asylsøknaden behandles.

(Barnevernloven [1992-07-17 nr 100] § 5A-1, i kraft 01.07. 2008 iflg. res. 30.05.2008 nr. 517)

Barn mellom 15–18 år

Utlendingsdirektoratet og asylmottaket har omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere. Ansvar er ikke lovhjemlet men slått fast i Utlendingsdirektoratets rundskriv 9/99 INA pk 3 og 4.

«Utlendingsdirektoratet har ansvar for at enslige mindreårige asylsøkere får et forsvarlig omsorgstilbud mens de venter på behandling av asylsøknaden frem til bosetting eller avreise fra Norge» (3). «Mottaket har et særlig ansvar for enslige mindreårige og skal sikre at denne gruppen får nødvendig oppfølging og omsorg» (4a)

(Rundskriv nr. UDI 9/99 INA)

HVIS JEG SKAL SNAKKE OM HVORDAN JEG HAR DET, BEGYNNER JEG BARE Å GRÅTE

Jeg kom til Norge fordi jeg hørte at det er mye bedre for barn her. En jeg kjenner hadde vært i Norge og kom på ferie i Irak og han sa det, at Norge var veldig bra for barn. Men vi har det ikke bra her! Hadde jeg visst at det var sånn her jeg ble behandlet, hadde jeg ikke kommet hit. Da hadde jeg dratt til Tyskland, der kjenner jeg noen. Hvorfor sier ikke Norge til hele verden at vi ikke vil ta imot utlendinger?

Det har skjedd mye med meg. Jeg tror ikke på noe lenger. Går ikke an å snakke med de som jobber her.

Hvem jobber de for, hva sier de til UDI? Alle er én gruppe for meg. Jeg liker å holde ting inni meg. Jeg vil ikke si hva jeg tenker på, det gjør vondt. Hvis jeg skal snakke om hvordan jeg har det, begynner jeg bare å gråte.

Jeg har vært og snakket med noen jusstudenter i dag, kanskje de kan hjelpe meg. Jeg har ventet på svar på ankesaken min i 34 uker. Man skal ikke vente 34 uker på svar!

Her snakker alle hele tiden om å reise tilbake, Irak, Irak, Irak. Alt handler om å dra tilbake. –Gå i praksis, få diplom, ta med hjem til Irak. Men de tror ikke på diplom i Irak, det virker ikke med diplom i Irak! De vil bare gi meg et diplom for at jeg skal smile. Tre måneder i praksis gir diplom, vi har fått et allerede. Det er bra med diplom hvis jeg er i Norge, men det virker ikke sånn i Irak. Ingen forstår et norsk diplom! I Norge skriver vi søknad og cv og sånn, i Irak får man svar med en gang om man får jobb når man spør. Du bare går og spør og de sier ja eller nei. Jeg vil jobbe her, ikke dra tilbake.

Hvordan kan jeg dra tilbake, alle muslimene i landsbyen hater meg! De kommer til å drepe meg. Jeg skal ikke reise tilbake, aldri! Da skal jeg heller ta livet av meg og bli sendt tilbake som død!

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

HVA SKAL JEG GJØRE NÅ, DET ER INGEN PLAN FOR MEG

Hvis du har noe som plager deg er du ikke interessert i å spille eller leke med venner! Nå bare tenker jeg på vedtaket, at jeg må reise fra Norge, og har ingen steder å reise til. Da tror jeg at alt er ferdig for meg. Jeg har ingen fremtid. Ønsker at bakken skal åpne seg. Tenker ikke på trygghet mer, men blir bare veldig, veldig sint. Hva skal jeg gjøre nå? Det er ingen plan for meg. Jeg tenker at den som ikke har en plan for fremtiden, er en død mann.

Når jeg tenker for mye kan jeg ikke sove. Mange ganger har jeg mareritt, tenker på hva som skal skje hvis jeg får avslag. Det er store tanker som er der hele tiden. Jeg føler at jeg har mistet min egenverdi. Jeg har blitt helt passiv. Det er aktiviteter her og alle kan gå på aktiviteter. Alle har lyst å gå på aktivitet, men klarer ikke. Vi har ikke motivasjon.

Vi føler oss hjelpeløse her. Det er ikke bra når du roper på hjelp, og ingen kan hjelpe deg.

De som jobber her sier bare dessverre, vi kan ikke hjelpe deg. Da blir vi veldig frustrert. Sist gang hadde vi besøk av en psykolog som pratet med oss. Spurte oss hva vi kan gjøre for at vi ikke skal tenke så mye. Vi sa at han må snakke med UDI og gi oss opphold, så slipper vi å tenke så mye.

(gutt 17 ½ år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

VENTING, BARN FORTELLER

Ifølge retningslinjene skal barn som søker asyl i Norge få behandlet saken sin raskere enn voksne. Per oktober 2010 er gjennomsnittsventetiden for barn 390 dager. Noen venter lenger, andre venter kortere. **I 2010 hadde 175 barn ventet i over fire år.** Barna forteller om disse lange månedene, om hvordan det føles å vente, og vente – og ikke vite hva det er de venter på. De venter på ja eller nei, på å få bli eller å måtte dra. Som alle barn, har de hverdager, bursdager, helligdager, kjedelige dager, morsomme dager – men alle dagene er også ventedager.

Alle her venter på et svar.

(jente 13 år, omsorgssenter)

Et barn bør bo maks ett år på omsorgssenter. Først så venter man på svar, og så må man vente på kommune som man skal bo i. Så vi venter på flere ting.

(gutt 15 år, omsorgssenter)

Når vi er her, mens vi venter, lærer vi oss en måte å være på, vi finner en ny vei å gå, men plutselig kan vi miste det. Om vi får avslag.

(gutt 16 år, ordinært mottak)

Vi lærer av de andre vi bor sammen med. Vi får respekt for hverandres religion for eksempel. Det hadde vi ikke lært i hjemlandet vårt. Her er det så mange forskjellige religioner. Noen er muslimer, jeg er hindu. Når de som er muslimer skal på fredagsbønn, kan jeg dra sammen med dem, fordi det er et hinduistisk tempel i nærheten.

(gutt 15 år, omsorgssenter)

I vår situasjon bruker man hodet veldig mye – til å forstå andre for eksempel. Når man ikke forstår andre får man veldig vondt i hodet og inne i seg fordi man tenker at de andre snakker stygt om deg.

(jente 13 år, omsorgssenter)

Jeg kunne ikke snakke, kunne ikke forstå, visste ikke hvordan noe skulle gjøres. Den første tiden her var jeg lam!

(gutt 14 år, omsorgssenter)

Jeg har flyttet fire ganger siden jeg kom til Norge. Hvis jeg må flytte igjen kommer jeg til å savne de jeg bor sammen med her. Jeg kjenner folk godt her nå.

(gutt 14 år, omsorgssenter)

Det verste er å vente. Norge er et venteland.

(gutt 16 år, EM-avdeling)

Det er veldig viktig å lære seg norsk! Men hva skal jeg med norsk om jeg ikke får bo i Norge? Jeg vil jo snakke norsk her. Hvis jeg må reise, hvem skal jeg snakke norsk med da? Jeg har bodd her i 1 år nå, og har ikke opphold.

(gutt 17 år, EM-avdeling)

Jeg vil bo i fred og ikke være redd. Jeg kom til Norge for å få det bra, men jeg har det ikke bra her. Jeg kom hit for å bo i et land med fred, kanskje få kone, barn, hus og jobb. Jeg vil ikke mer enn det. Jeg vil ikke bli statsminister eller bo i et slott.

(gutt 17 år, EM-avdeling)

Jeg har
siden jeg
jeg må fl
jeg til å
sammen
kjennet
(gutt 1

Jeg prøver å sove, men jeg klarer
det ikke.

(gutt 17 år, EM-avdeling)

Jeg vet ikke om jeg skal være i Norge
eller ikke. Jeg har vondt i hjertet fordi
jeg bekymrer meg så mye. Går og ten-
ker på om jeg får opphold hele tiden.

En gutt her har fått opphold før meg,
men han kom senere enn meg. Det
tenker jeg mye på.

(gutt 15 år, omsorgssenter)

blir alle kj-
med hverandre,
er veldig bra her!
(11 år, omsorgssenter)

lle her
enter på
t svar.
(jente 13 år,
omsorgssenter)

MEN VI
ALLE ER
ALLE H
RELIGI
ER DET

Mens vi venter her i mottaket har vi
problemer og det er vanskelig for oss.

Det er vanskelig her uten familie,
sammen med 35 personer som vi
ikke kjenner.

(gutt 17 år, EM-avdeling)

VI HAR DE SAMME REG-
LENE.
(GUTT 15 ÅR, OMSORGSSENTER)

Vi lærer av de andre
vi bor sammen med.
Vi får respekt for hver-
andres religion for
eksempel!

Yonous
høyer på
masse

EM-ABDELING I MOTTAKET

SABAR

What does it mean to wait? Well, it takes a lot of courage, of many things. Because you spend many months on the way, to come to Norway, to be somewhere where it is peace. So after you get a No, you cannot live here anymore, you will be broken.

(To gutter forteller om venting, 15 og 16 år, ordinært mottak.)

Waiting affects the whole body. We say in Persian to wait – SABAR, we say that waiting is so difficult. But you will get something nice ... If you wait for a long time, you will get a good thing. After waiting.

But sometimes waiting does not give you some hope. Like sometimes waiting is – like waiting for something, and you don't get the thing you are waiting for, it will be so difficult because you have waited a lot. You waste one year of your life, waiting, or even one month. **In our life one month is so long.** That's the thing. Even a moment in life is so much for us.

But there is a big difference in waiting a long time or waiting a short time. Waiting short time is a little better – it is hopeful. If you wait for one month it is good, but if you wait for much longer, waiting will be boring, everything will be boring. You lose your hope.

These are very difficult things, we cannot feel free from the waiting. Even when we go to school we are thinking about this. Because people that we meet they live in mottak – they are also thinking, and waiting. Every day they are asking – got answer? Have you got an answer? Everything becomes so difficult.

The waiting is something that everyone in mottak has in common. But waiting is something that cannot be expressed, it is very difficult

to express. Sometimes you can feel it, the hurt of waiting. How much it hurts every moment that you go to school – You cannot, you do not have the rights as other people have. Like being free. Going everywhere.

In the summer, all Norwegians will go to other countries, enjoying their life. But waiting in here, we will feel a little bit like a stranger from them. As they are free we cannot be like them, because we are not them. Also in the holidays now in spring, the Easter holiday. The teacher told me that we will be very bored. I said no, I have a computer. The mottak gave me a computer, and I can see films. I can't go maybe to South Africa. In winter one of my classmates was in Africa. And the temperature was maybe 25. In winter! He could even swim! It feels strange, very strange to be told things like this. The teacher saying – you will be bored, you cannot go anywhere.

But this waiting can also be positive- like if he or she gets a positive answer from Norway; that would change their life! But if he got negative, that would change his life too. The two sides would both change his life. He or she and we are waiting for a big change.

It is like – sometimes some things will change life. Like, I'm not sure, but I've heard about if you love someone and then she or he doesn't love you anymore, it will mean big change in your life. First you will be so happy, but after that... First you will be in a good feeling, and then someone will say just one word, and that would change everything.

So like here – we are happy in here, have a good feeling inside because there is no war, we are living free. But if we get a deportation, back, it will be ... it changes our life. Because first we will be happy, but after getting a negative, we will be so sad and lonely.

I remember one lady, she got negative. First she was very happy, you know, she was about our age. She was playing with us. And after just one week or two weeks, she got negative, and we... and she was not able to talk. She was... Yes the waiting affects us a lot. Many people have got negative. But it affects all. If you got a good case or a bad case, the waiting is so difficult.

SOS

Once a day I was staying in the train station.
Someone came up to me, and asked me:
What are you thinking about?
- I am thinking that my boat is sailing away from the beach.
But there is something wrong with my boat,
My boat has a HOLE...
I went so far from the beach.
Time is over... And I do not have time
I have to think about...
-How can I live in the boat longer?...
-How can I take out this water?...
-How can I FILL the hole?...
I DO NOT WANT TO BE DEAD!!!
I WANT TO LIVE ON THE BOAT!!!
TIME IS GOING ON ...
TIME IS GOING ON...
.....?
I have just 479 days left ...
Then game is over.
Just one thing is important for me now.
That is to learn about:
HOW CAN I FILL THAT HOLE ON THE
BOAT?
Maybe it will be filled ...
Then I'll continue to go on with MY DREAM...
HOW CAN I FILL IT...?

(<http://salhus-ema.blogspot.com/>)

DETTE ER EN HISTORIE OM MEG

Jeg er en gutt som kommer fra Sri Lanka. Jeg er ett av de barna som har flyttet til Norge alene. Jeg bor i et asylmottak med barn som kommer fra tre forskjellige land. Jeg er 14 år. Jeg har en annen kultur, annen religion, vant til annen mat – nå skal vi høre om hvordan jeg har det: Jeg savner hjemlandet mitt veldig mye siden jeg flyttet til Norge. Jeg flyttet til Norge fordi det er krig i hjemlandet mitt. Jeg har vært i Norge i 2 år. Nå går jeg i ordentlig norsk klasse. Jeg var ikke vant til maten i Norge, til kulturen i Norge, fordi jeg har en helt forskjellig kultur og religion. Jeg har problemer med å sove. Jeg klarer ikke å legge meg i tide, jeg liker ikke å legge meg.

Jeg er en gutt som liker å være ute og gå på tur og jeg venter på å få oppholdstillatelse til å bo i Norge.

* Ra
hav
fil

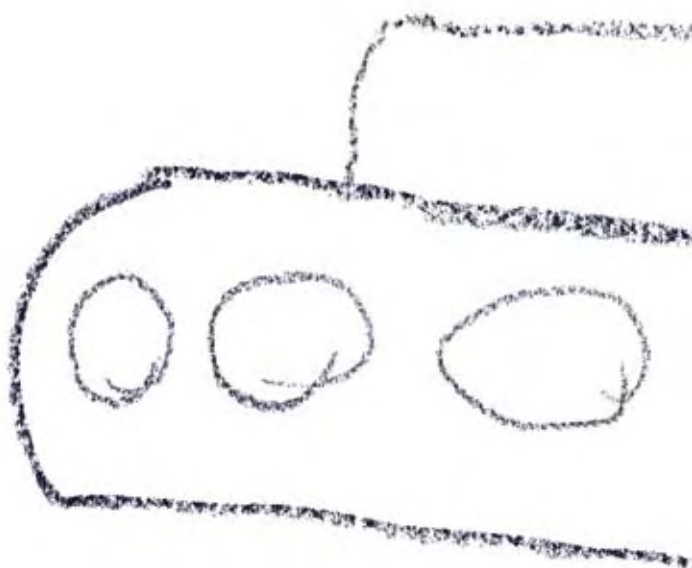
* Ra
kor
ha
ma

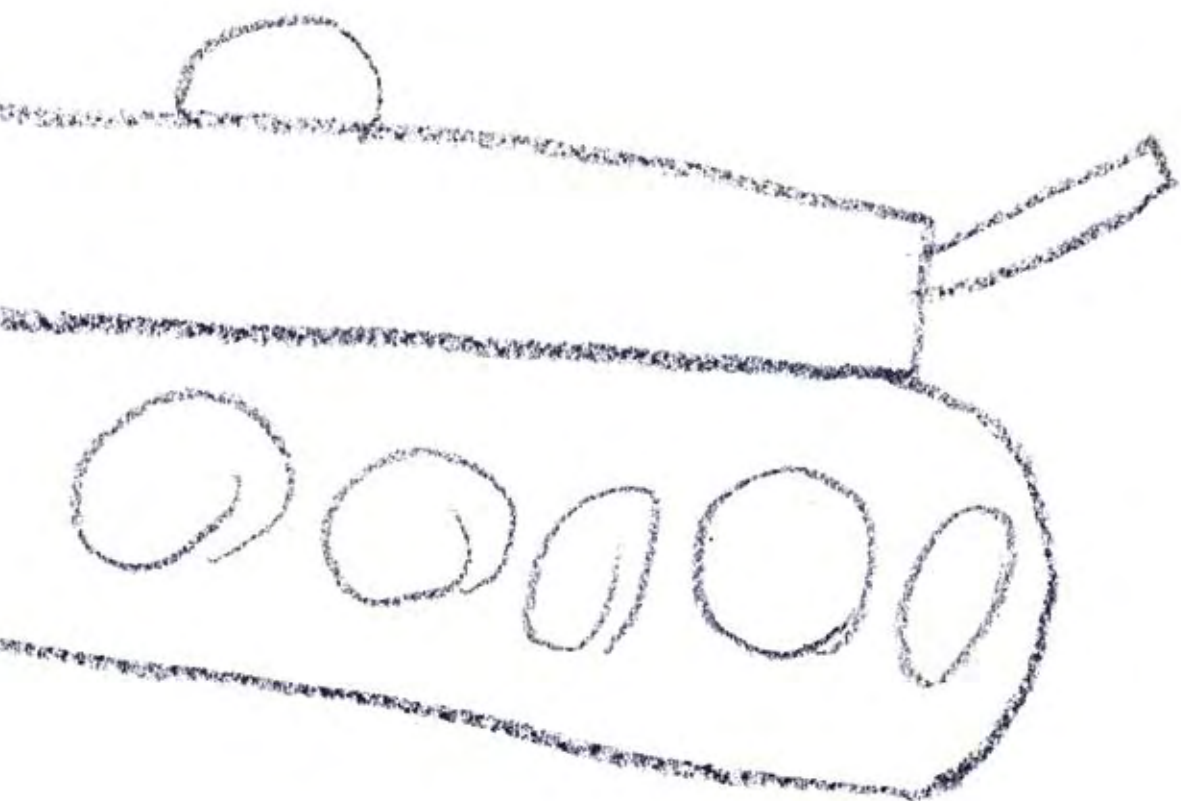
han

* han savner hjemmet, landet sitt
mge siden han flyttet til Norge
flytte til Norge fordi det er
hjemme landet hans.

Jeg som kommer
se bare som har

spørsmål med barn
eige land, han er
har et annet kultu
i se hva skjer m

– JEG SYNES AT
DET BØR VÆRE MAKS
TI PERSONER SOM BOR
SAMMEN I ETT HUS

Men
vi
lev
er
i
et
land

KAPITTEL 3

BARNEKONVENSJONEN | ART 27 LEVESTANDARD

- 1: Partene anerkjenner ethvert barns rett til en levestandard som er tilstrekkelig for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sosiale utvikling,
- 2: Foreldre eller andre som er ansvarlige for barnet, har det grunnleggende ansvaret for å sikre, innen sine evner, økonomiske muligheter, de levevilkår som er nødvendige for barnets utvikling.
- 3: I samsvar med nasjonale forhold og innenfor rammen av sine midler, skal partene treffe egnede tiltak for å hjelpe foreldre og andre som har ansvaret for barnet til å virkeliggjøre denne rettighet, og de skal ved behov sørge for materiell hjelp og støttetiltak, særlig med hensyn til mat, klær og bolig.

BOFORHOLD

Barn som søker asyl i Norge blir boende på asylmottak eller omsorgssenter mens de venter på svar på asylsøknaden sin. Hva slags mottak barna får tilbud om plass på, avhenger av hvor de er i søknadsprosessen, hvor gamle de er og om de har spesielle behov. Mange barn vil i løpet av sin ventetid ha bodd på flere forskjellige typer mottak, på forskjellige steder i landet.

OMSORGSSENTER

Statlig regional barnevernmyndighet skal gi barn som har kommet til riket og søkt asyl uten foreldre eller andre med foreldreansvar, tilbud om opphold på et omsorgssenter for mindreårige (jmf Barnevernloven § 5A-1)

Når barnet har opphold på et omsorgssenter, har statlig regional barnevernmyndighet omsorgen for barnet. På vegne av statlig regional barnevernmyndighet skal omsorgssenteret utøve omsorgen. Omsorgssenteret skal gi barnet god omsorg og trygghet og bidra til at det får den oppfølgingen og behandlingen det har behov for (§ 5A-2)

ASYLMOTTAK

Barn som kommer med foreldre tilbys plass på et statlig mottak. Familien bor sammen, enten på mottaket (sentralisert) eller i tilhørende hus eller leilighet (desentralisert). I denne boken kalles disse *ordinære mottak*.

Utlendingsdirektoratet (UDI) har omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere i aldersgruppa 15-18 år. De tilbys plass i egne mottak eller på egne avdelinger tilpasset deres alder og behov. Slike avdelinger kalles *EM-avdelinger*.

Enslige mindreårige asylsøkere som har fått avslag på asylsøknaden tilbys plass på Arna mottak, avdeling Salhus. Når de fyller 18 år, flyttes de til ordinært mottak i påvente av å bli returnert. I denne boken kalles denne avdelingen «ventemottak» for enslige unge asylsøkere .

Det er driftsoperatørene som står for den daglige driften av mottakene og oppfølgingen av beboerne, UDI fører tilsyn.

(Barnevernloven [1992-07-17 nr 100] kapittel 5A, Utlendingsforskriften [FOR-2009-10-15-1286], UDI rundskriv)

HER BOR VI: OMSORGSSENTER

Vi bor 12 barn her, alle er forskjellige, alle har forskjellig kultur og religion. Da er det vel rart at alle har de samme reglene!

(jente 11 år)

Alle vi som bor her blir straffet dersom noen gjør noe galt. For eksempel dersom én sparker fotball og knuser en rute, blir fotballen inndratt i to uker og alle blir straffet

(jente 13 år)

Dette gjør jeg hver dag: står opp, kler på meg, spiser frokost, går til skolen, går hjem, går på trening, kommer hjem, ser på tv, spiser, legger meg. Alle barna har felles regler her. Eller, de som er litt eldre får se på tv litt lenger.

(gutt 14)

Her på omsorgssenteret har vi mange ting, men vi skal jo ikke bo her lenge, vi skal flytte snart. Da er det ikke så farlig om vi ikke har de gardinene som vi vil ha. Jeg har vært her i 9 måneder nå, jeg skal snart flytte til en kommune.

(gutt 14 år)

Her blir alle kjent med hverandre, det er veldig bra her!

(jente 13 år)

Dette er omsorgssenteret, her er vi ute, der er den stikkete busken. Der setter vi syklene. Skolen er rett der borte. Der er Hallen. Noen ganger kommer andre barn som er asylsøkere hit og vi har samling sammen. Det er ikke så gøy. De andre barna lager så mye bråk. Da blir vi også bråkete. Også begynner vi å krangle. Hvis vi skal spille fotball for eksempel spiller vi oss mot dem. Da blir det veldig masse konkurranse og krangling. Vi får problem når de er her. Hvis de gjør gale ting, vil det gå utover oss fordi de norske barna vil tro at vi også gjør det samme. Vi vil bli kjent med norske barn.

(jenter 11 og 13 år)

Alle sier at vi skal ha det som norske barn, men det har vi ikke. For eksempel, vi må alltid legge oss kl 22, det må ikke norske barn i familier.

(jente 14 år)

Jeg synes vi trenger trampoline, fordi det er gøy! Og de andre omsorgssentrene har det!

(jente 11)

Det er forskjell på de ansatte her. Noen er som foreldre og oppfører seg som at vi er barna deres. Andre jobber her kun for å tjene penger tror jeg. Det er kjempestor forskjell.

(jente 13)

EM-AVDELING

Vi vil at de ansatte skal være snille mot oss! Det er ikke alle som vet hvordan man skal være mot barn og ungdommer. De som jobber på mottak må lære seg hvordan de skal jobbe med barn. Noen gir voksne regler og beskjeder synes jeg.

(gutt 16 år)

Vi kaller huset vårt for 'HERO-helvete'. Det er et sted som vi bare sover og spiser. Vi deler rom, to eller tre på hvert. 10–12 gutter deler ett kjøkken. Kjøkkenet låses kl 23 hver kveld. Da kan vi ikke hente noe å drikke for eksempel.

(gutt 17 år)

Her er dusjen. Om morgenen står vi i en lang rekke her. 8 gutter med håndklær. Denne vaskemaskinen virker ikke. De sier det ikke er noe vits å bytte den ut, fordi mottaket skal flytte snart.

(gutt 17 år)

Jeg synes at det bør være maks ti personer som bor sammen i ett hus. En person per rom. Og noen som kan hjelpe til med å lage mat og som passer på oss. Alle skulle gått på skolen i byen med de andre. I dag er det 35 gutter i dette huset og 3 stykker på jobb.

(gutt 16 år)

Det er så mye som koster penger.

(gutt 16 år)

Jeg føler at jeg er alene, har ingen venner her jeg bor. Jeg bor sammen med 34 gutter jeg ikke kjenner. De ansatte på mottaket er ikke like snille mot meg som foreldre, bror og søster ville vært.

(gutt 17 år)

Jeg føler at andre enn meg bestemmer veldig mye. Ansatte på mottaket bestemmer mye. Men jeg tror UDI bestemmer alt.

(gutt 16 år)

Dette er viktig Gjelder fra mandag

Skole:

Du vil bli trekt kr 50,- dersom du ikke kommer på skolen dagen. Du kan gå på skolen om du bare er syk. Er du virkelig syk og må være hjemme kr 50,-. Er du syk, må du være på huset.

Kjøring

1. Vi vil ikke kjøre deg til skolen dersom du ikke kommer.
2. Vi kjører dere bare når dere skal på av mottaket, f.eks fotballtrening, bad

Besøk

Dere får lov til å ha besøk, men dere må følge disse reglene:

1. Meld fra at du får besøk, hvem som kommer og når de skal være.
2. Når dere får besøk, ta med de som kommer. De skal vise legitimasjon.
3. Når besøket er over, gi beskjed på vask.

Vask

All vask av rom skal være ferdigvasket innen kl 1300 på lørdager og søndager. Når alle rom er vasket, åpner datarommet.

Personalrom

Ingen beboere skal oppholde seg på personalrommet. Personlige samtaler med ansatt skal foregå i personalrommet.

Ha en flott dag!

Okei, sånn her er det for deg hvis du bor her: du kan ikke gå ut etter kl 23, du kan ikke ta deg et glass vann, fordi de låser kjøkkenet. Du får 713 kr i uka. Det skal du bruke på alt: mat og klær, på lege og medisiner, på aktiviteter. For eksempel svømmehallen koster 30 kroner. Hvis du ikke vasker, ikke går på skole, går ut etter kl 23 får du 50 kr trekk, de som jobber her har en egen «trekkebok» der alt noteres.

(gutt 17 år)

Det er ingenting å gjøre her. Det er så få aktiviteter. Når det er aktiviteter blir det veldig fort fullt. Men vi liker å gå på kjøpesenteret. Der er andre ungdommer og jenter!

(gutt 17 år)

Det er dyrt å gå til legen for oss. Lillebroren min har mye utslett på ryggen. Vi gikk til legen som sa at vi måtte kjøpe en krem som var veldig dyr. Broren min og jeg brukte begge ukepengene våre på den. Skulle ønske vi hadde fastlege sånn som norske ungdommer har.

(gutt 17 år)

Jeg husker sånn mat min mor lagde. Jeg klarer ikke lage det her. Det er vanskelig. De har ikke de samme tingene. Vi pleier å handle på Asia-mat. Der er det litt billig.

(gutt 16 år)

Mennesker må være snill med hverandre.

(gutt 17 år)

«VENTEMOTTAK» FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE

Jeg liker ikke den bussterminalen. Noen ganger må jeg vente veldig lenge. Det kommer bare to busser ut her.

(gutt 17 år)

Vi har møtt noen av de som bor rundt her, de er hyggelige. Noen klager på at vi kaster sneiper på fortauet utenfor. De sier at vi må rydde opp utenfor huset. Men de er veldig bra naboer!

(gutt 17 ½ år)

ORDINÆRT MOTTAK

If you are given a house like a president or a house like a mottak, this does not matter so much. The real problem is leaving your country. If it was a war, or if it was not a war – everybody misses his country.

(gutt 15 år)

People here don't know our situation. Where we live we have just one bedroom. We are four people in my family. In our country we were not so poor. We didn't come here because of poverty. It was political things. We had rooms, we had four rooms. One for my brother, one for my father... So when we came here we were a little bit angry about that. Until now – everybody suffers with this, and we are also a part of the refugees.

(gutt 16 år)

BARN OG UNGDOM SOM KOMMER TIL NORGE

TRENGER: Kåper, mat, å lære norsk, å til å bo, venner

Klar, Løva å snakke med norske venner

Man trenger et skole

venner - aktivitet - hjelp om hvordan man må bo i Norge for eksempel norske regler

kåper

1. jente

MERKNADER FRA FNS BARNEKOMITÉ TIL NORGE JANUAR 2010 (UTDRAG FRA PUNKT 52)

Komiteen anbefaler Norge å:

- c) treffe tiltak for å redusere tiden asylsøkere må vente før de får svar på asylsøknaden
- e) utvide ansvarsområdet for barnevernet til å omfatte også barn på 15, 16 og 17 år, som planlagt,
- f) sørge for at disse barna blir nøye fulgt opp mens de er i Norge,
- j) sørge for at det alltid blir tatt grunnleggende hensyn til barnets beste og barnets tilknytning til Norge når det skal tas en avgjørelse om et barns framtid

(C/NOR/CO/4,52)

BARNEKONVENSJONEN ART 20 | RETT TIL OFFENTLIG OMSORG

Et barn som midlertidig eller permanent er fratatt sitt familiemiljø, eller som i egen interesse ikke kan tillates å bli værende i et slikt miljø, skal ha rett til særlig beskyttelse og bistand fra staten.

BARNEKONVENSJONEN ART 24 | RETT TIL HELSETJENESTER

Partene anerkjenner barnets rett til å nyte godt av den høyest oppnåelige helsestandard og til behandlingstilbud for sykdom og rehabilitering. Partene skal bestrebe seg på å sikre at ingen barn fratras sin rett til adgang til slike helsetjenester.

BARNEKONVENSJONEN ART 26 | RETT TIL SOSIALTJENESTER

Partene skal anerkjenne ethvert barns rett til sosiale trygdeytelser, inkludert sosial forsikring, og skal treffe de nødvendige tiltak for at barnet oppnår fulle rettigheter i samsvar med landets lovgivning.

(forkortede versjoner fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)

BARNEKONVENSJONEN ART 31 | RETT TIL LEK OG FRITID

Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Partene skal respektere og fremme barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter.

Bør venner
gla har

–JEG
SKULLE ØNSKE
VI KUNNE SNAKKE MED DEM,
SÅ KUNNE DE GI OSS
BEDRE SVAR

Mens
levi
cent
2

KAPITTEL 4

BARNEKONVENSJONEN ART 12 | RETT TIL Å BLI HØRT

Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunktene i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

For dette formålet skal barnet gis anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller gjennom en representant eller et organ, på en måte som er i samsvar med saksbehandlingsreglene i nasjonal rett.

ART 13 | YTRINGS- OG OPPLYSNINGSFRIHET

Barnet skal ha rett til ytringsfrihet; denne rett skal omfatte frihet til å søke, motta og meddele opplysninger og ideer av ethvert slag uten hensyn til grenser, enten det skjer muntlig, skriftlig eller på trykk, i kunstnerisk form eller gjennom en hvilken som helst uttrykksmåte barnet måtte velge. Utøvelsen av denne rett kan undergis visse begrensninger, men bare begrensninger som er fastsatt ved lov og som er nødvendige:

- a) av hensyn til andres rettigheter eller omdømme, eller
- b) for å beskytte nasjonal sikkerhet, offentlig orden (ordre public) eller offentlig helse eller moral.

Det aller verste

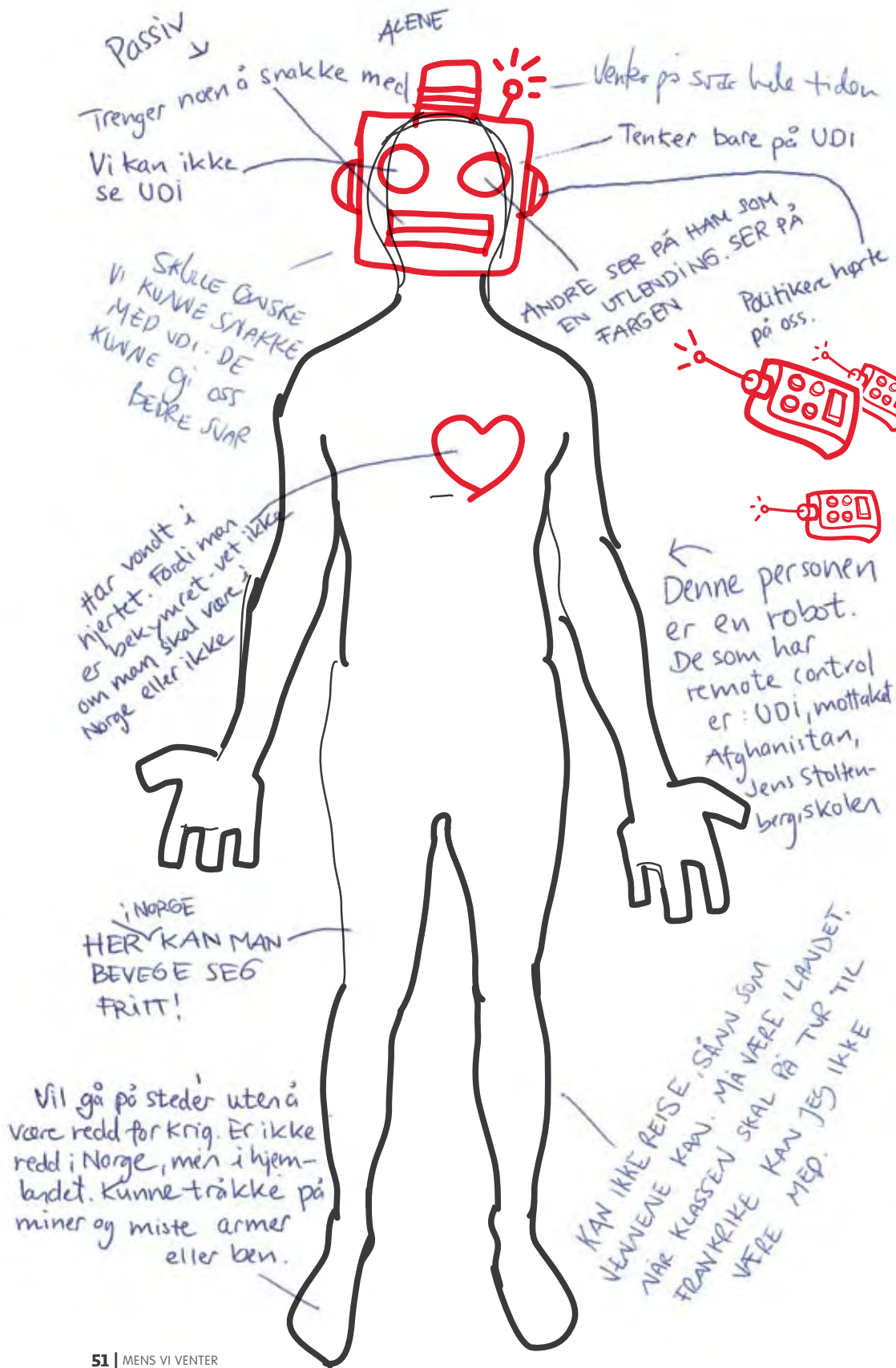
Retur

Gjeld

fare

*Now that we are
making this book,
my heart is better than
before because I spoke
for all – not only from
myself and my experi-
ences, but from all that
have lived, are living
or will live in mottak,
what they think.*

(gutt 15 år, ordinært mottak)

BARN FORTELLER

Mange barn som søker asyl opplever at de ikke har mulighet til å påvirke beslutninger som angår dem. Samtidig føler de seg ansvarlig for den situasjonen de er i. Å føle at man alene bærer sin egen fremtid på skuldrene, er en tung bølge for barn å bære.

Du føler deg hjelpeløs. Det er ikke bra når du roper om hjelp, og ingen kan hjelpe deg. De som jobber her sier bare dessverre, vi kan ikke hjelpe deg. Da blir vi veldig frustrert.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Now that we are making this book, my heart is better than before because I spoke for all – not only from myself and my experiences, but from all that have lived, are living or will live in mottak, what they think. I talked generally, not only from myself.

So we make a book about our different ideas and experiences, then one boy can be ten boys! – So many different experiences. When we make a book, it will – it must affect, if someone reads it. Because I am not only talking about myself, I am with ten or many more people. And this will affect what other people think!

(gutter 15 og 16 år, ordinært mottak)

Å fortelle er vanskelig. Men det er mye bedre nå som jeg er trygg, og stoler på mange. Jeg forteller ikke til alle, bare til de jeg stoler på

(gutt 15 år, omsorgssenter)

Vi har ingen fellesmøter, så vi får ikke sagt i fra om noe. Det føles som om ingen hører på oss, de bare kjefter.

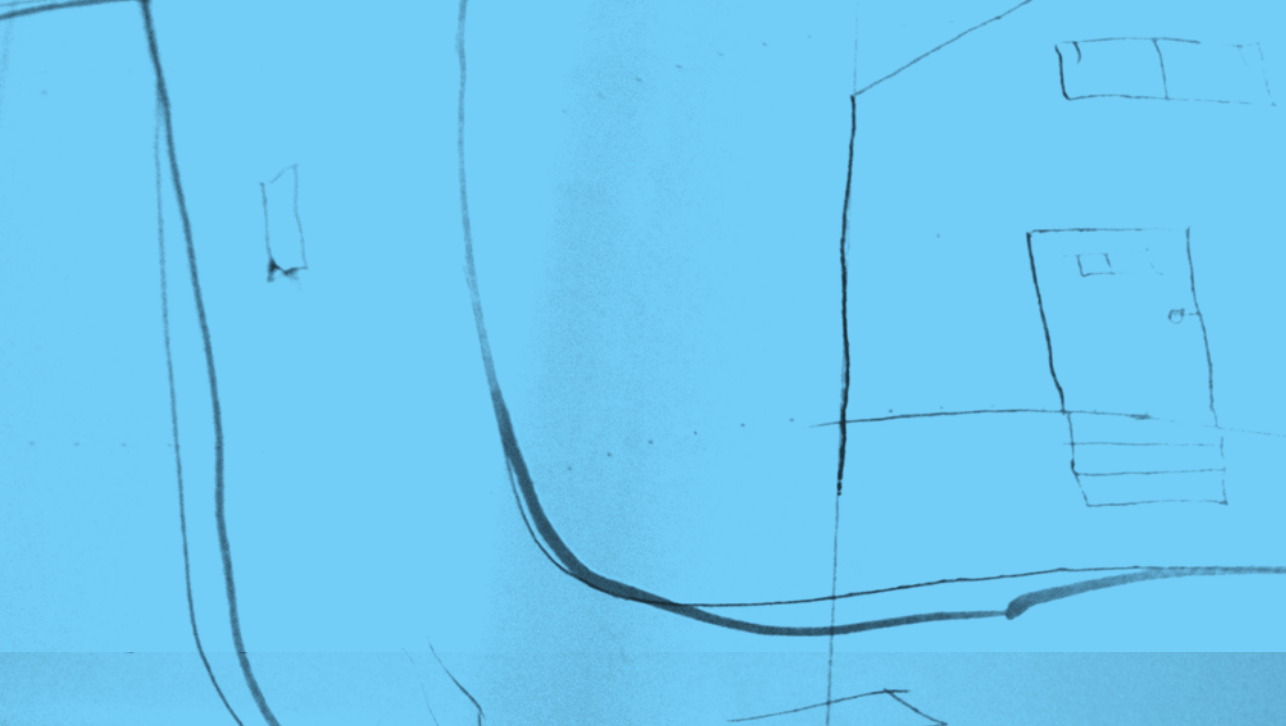
(gutt 17 år, EM-avdeling)

De har rapporter på omsorgssenteret. Det er dumt at de skriver alt vi gjør, den rapporten følger meg hele veien.

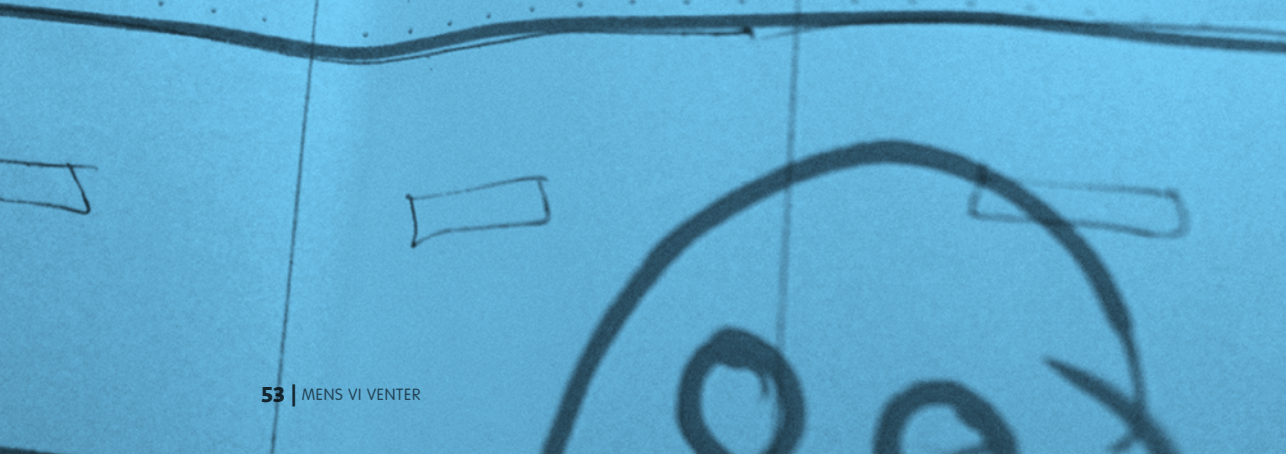
(gutt 14 år, omsorgssenter)

Intervjuet mitt gikk dårlig. Det var veldig viktig for mitt liv, men jeg visste ikke det. Jeg var ute og spilte basketball, og når jeg kom inn hang det en lapp på døren min om at det var møte i morgen kl åtte, men jeg skjønnte ingenting. Også var det Intervjuet!

(gutt 16 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Interview was
most important thing
in my life. But I didn't
KNOW!

UDI IS A SPIRIT

Barna som venter, vet at svaret de venter på kommer fra UDI. De har mange tanker og meninger om hvordan UDI er og hvordan UDI føles.

–Her tenker man bare på UDI. Venter på svar fra UDI. Men UDI kan ikke komme hit. Vi kan ikke se dem. Etter intervjuet er det helt lukket. Jeg tror at lederen på mottaket skriver veldig mye om oss til UDI. Så de vet. Jeg skulle ønske vi kunne snakke med dem, så kunne de gi oss bedre svar. Men UDI er ikke her. UDI er som noe som ikke er. UDI is a spirit.

–Og det er bare UDI som kan finne løsningen på våre problemer. Nei, jeg tror ikke det er noe vi kan gjøre for å få det bedre mens vi venter. Når du er langt nede trenger du noen som kan hjelpe deg opp. Vi er nede i et stort hull nå. Jeg kan bare gi UDI en hånd og de kan ta meg opp. Hva påvirker min situasjon? Hele meg bestemmes av UDI.

(gutter, 17 1/2 år og 16 år, «ventemottak» for enslig mindreårig asylsøkere)

UDI sa til meg – du har oppholdstillatelse, men det er begrenset. Du kan jobbe og lære norsk. Hva er forskjellen på negativt svar og begrenset oppholdstillatelse? En politiker som snakket med meg sa at han ikke har hørt om begrenset opphold før. Jeg er veldig forvirret.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslig mindreårig asylsøkere)

–Jeg mener at UDI ikke hører. Vi har søsken og foreldre i Afghanistan som kanskje kan dø. Vi venter og venter og venter uten å få svar fra UDI.

–Det er så urettferdig! Hvorfor får ikke jeg svar, når andre får svar før meg? Vi er to gutter her på mottaket som kom samtidig, for 11 måneder siden. Vi er fra Afghanistan begge to. Vi ble intervjuet samtidig og vi har samme advokat. Han andre har fått opphold nå, han har flyttet til en kommune. Men jeg har ikke fått svar enda. Jeg har spurt advokaten min om hvorfor, men han sier at det er UDI som bestemmer.

–UDI gir ikke svar på hvorfor. Alle tenker på det.

–Ingen bør vente i 1–1 1/2 år bare for å få et svar fra UDI. Mennesker må jo tenke på andre mennesker

–Min verge og advokaten sier bare at det er UDI som bestemmer hvor lang tid det skal ta

–Men hvorfor får noen svar fort mens andre må vente så lenge?

–Men UDI må gi svar til mange da

–Jeg liker UDI. De har hjulpet mange jeg kjenner

–Jeg synes UDI er slemme!

(Fem gutter 16–17 år i samtale, EM-avdeling)

VERGEORDNING

I henhold til vergemålsloven skal det opprettes verge for mindreårige personer under 18 år som ikke har foreldre. Når det gjelder enslige mindreårige asylsøkere er det ofte usikkert om foreldre er i live eller ikke, og det blir derfor hovedsakelig opprettet hjelpeverge for den mindreårige. Det er overformynderiet i den kommunen der den mindreårige oppholder seg som skal oppnevne hjelpevergen.

Stortinget vedtok ny vergemålslov i 2010. Forslaget til lov om representasjon for enslige mindreårige asylsøkere er pr 2010 ikke behandlet ferdig.

HØRING AV BARN

Barn som er fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal informeres og gis anledning til å bli hørt før det treffes avgjørelse i saker som vedrører dem etter utlendingsloven.

Barnet kan høres muntlig eller skriftlig eller gjennom foreldre, verge eller andre som kan uttale seg på vegne av barnet. På hvilken måte barnet skal høres, må vurderes ut fra sakens art og søknadssituasjonen. Utlendingsdirektoratet gir utfyllende retningslinjer om hvordan barnets uttalerett skal gjennomføres, tilpasset de ulike sakstyper og søknadssituasjoner. Barnets syn skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet.

(Utlendingsforskriften [2009-10-15-1286] § 17-3)

HVEM BESTEMMER I NORGE?

Når barna og ungdommene har snakket om hvordan de har det, har de også delt sine tanker om hva og hvem de mener bestemmer i Norge, og slik påvirker deres egen hverdag.

BARN 10 – 14 ÅR, OMSORGSSENTERET

- Statsministeren
- Harald, vergen vår.
- Kong Harald!
- Fylkesmannen
- Ja, fylkesmannen! –Er dere fra fylkesmannen?
- Sjefen på omsorgssenteret

BARN 16-17 ÅR, EM-AVDELING

- UDI!
- Læreren på skolen
- De som jobber her!
- Politiet
- Vergen
- Advokaten
- Legen
- Stortinget
- Statsministeren
- Kongen

BARN 16-17 ÅR «VENTEMOTTAK» FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE

- UDI, UDI, UDI
- Politikerne
- Lederen på mottaket

– UDI og mottaket

bestemmer, men de

hører ikke. Vi sier fra

om ting, men det

spiller jo ingen rolle

Ull
forvelse

Vet ikke Hva vet
Tenker som
VOKSNE
IKKE UNG

Lø

In

m

BARNA

MØTE MED POLITIKERE

Mange av oss var på Rådhuset tidligere i år og da fortalte vi om vår situasjon. Det var en politiker som gråt da en av oss fortalte sin historie. Men så har det gått fire måneder! Hvorfor har det tatt fire måneder? Flere har blitt 18 år og har blitt flyttet nå. Flere av de som var med og traff politikerne. Så politikerne kunne ikke gjøre noe! Jeg tror ikke på politikere!

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Men han ene er en bra mann, han tok oss til avisen som skrev om oss. Veldig bra mann. Da vi var på Rådhuset sa politikerne at de ikke kunne gjøre noe. Men de sa også at de har gjort feil og skal prøve å gjøre noe...

(gutt 17 ½ år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Det var mange politikere som var på det møtet. Vi snakket om at FN at hadde sagt at UDI behandler barn dårlig. Jeg visste ikke det. En kvinne som jobber i FN fortalte det. De fortalte at norske politikere må forandre avgjørelsene som de har tatt på barn som søker asyl. De sa at før i Norge når barn søker asyl, fikk de aldri negativt svar. Men nå har de gjort politiske endringer. De sa at barn blir behandlet dårlig. Da jeg kom til Norge var jeg 16 år, ventet på intervju, og så ett år på svar, og nå er jeg snart 18 og voksen. Politikerne hadde ikke hørt om begrenset oppholdstillatelse. Vi stilte spørsmål og politikerne svarte. Noen av dem gråt, en mann gråt og en kvinne også.

Han ene sa at han skulle snakke med regjeringen sin. Når de gråter føler vi at de skal gjøre noe bra, for de har ikke gjort det feil. Men vi vil at de skal gjøre noe veldig, veldig fort.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Jeg var i et annet møte som heter «Ungdomsasylsøkere i Norge» hvor det kom mange studenter fra universitet og snakket om oss, om akkurat der vi bor og at vi skal sendes ut når vi fyller 18 år. Jeg spurte en politiker hva som er forskjellen hvis jeg er 17 i dag og 18 i morgen? Hun tok av seg brillene og så på meg – så svarte hun at når du blir 18 år er det ditt ansvar!

(gutt 16 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

MERKNADER FRA FNS BARNEKOMITÉ TIL NORGE JANUAR 2010
RESPEKT FOR BARNETS SYNSPUNKTER

«... Komiteen er imidlertid betenkt over at barns rett til å bli hørt ikke er fullt ut implementert i praksis eller effektivt praktisert i alle faser av prosesser der man treffer beslutninger eller kommer fram til ordninger for barns liv, særlig i saker om omsorg for barn og i utlendingsaker»

(C/NOR/CO/4, 24)

Han er musiker i Afghanistan jobber
Han døde for 35 år siden
Noen mennesker liker ikke musikk,
Samme som Taliban
Han ble drept.
Etter hans død gråt alle mennesker
alle jentene likte han
Etter 35 år liker folk fortsatt
musikken hans.
Han synger indisk og engelsk musikk,
som Michael Jackson's musikk
Musikere i Afghanistan feirer hvert år
bursdagen hans.

Avisforside laget av gutt 16 år, EM-avdeling.
Han fant bildet i en avis og det minnet ham om musiker-
keren Ahmed Zahid, som han gjerne ville fortelle om.

Ahmed Zahir

Han er musiker
er i Afghanistan
vandrede for 35
år siden
Men mest
ligner ikke —
musiker
Somme søn

GJØRS

HARR

SIK

GJESSE

RØYE

REGNBUEØRRET

LAGESILD

ABBOR

ØRSKOT

SAUTER

BARNEKONVENSJONEN ART. 2 | INGEN DISKRIMINERING

Konvensjonens rettigheter gjelder for alle barn uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnet og dets foreldres rase, farge, kjønn, språk, religion, opprinnelse, eiendom, funksjonshemming eller oppfatninger. Staten skal sørge for at ingen diskrimineres.

(forkortet versjon fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)

I følge Opplæringslova § 2-1 (2) har barn som kommer til Norge i grunnskolealder rett til grunnskoleopplæring når det er sannsynlig at de vil bli i landet mer enn 3 måneder.

Opplæringsforskriften § 6-9 skiller mellom grunnskoleopplæring og videregående opplæring og gir hjemmel for å utelukke barn uten lovlig opphold fra videregående opplæring. Mindreårige asylsøkere kan etter skjønnsmessig vurdering gis videregående opplæring, men har ikke et rettskrav. Enslige mindreårige asylsøkere kan tas inn i videregående opplæring i påvente av vedtak om oppholdstillatelse, men har ikke rett til å fullføre skoleåret dersom de får avslag på asylsøknaden sin. Når loven ikke gir rett til videregående skole blir tilbudet i stor grad avhengig av hvor barnet bor.

BARN FORTELLER

I mitt land slo læreren veldig mye om du ikke kunne svare på spørsmålet. Alle elevene krympet seg. Slik er det ikke i Norge. Læreren bare stiller et spørsmål og snakker med deg. Her rekker jeg opp hånden hele tiden. Det gjorde jeg aldri i hjemlandet mitt. Når jeg tenker på skolen i hjemlandet mitt blir jeg veldig, veldig redd. Min drømmeskole er sånn som i Norge. I mitt hjemland tegner vi med kull sånn at det blir svart på veggen, også skriver vi med kritt oppå.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Vi går på skole to dager i uka. Fra klokken ett til klokken fire. På skolen snakker vi norsk og jeg tenker på norsk. De andre dagene går vi på Hero-kompetanse. Der snakker vi bare om å dra tilbake. Det er jo helt forskjellig! Det er veldig forvirrende. Den ene dagen om Norge, den andre dagen om å dra tilbake. Mange vil ikke gå på kompetanse, fordi det betyr at de skal sende oss tilbake.

(gutt 16 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

På den skolen jeg gikk på før jeg kom hit, var det stor forskjell på elevene. Noen hadde vært her i 4-5 måneder og kunne mye norsk, andre kunne lite. Vi kom i ulike grupper. De som kunne mye norsk kom før klokken ett for eksempel, og de andre etter klokken ett.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

En asylsøker er en smart person. Vi bruker hodet mye. Vi lærer engelsk, norsk og om andre religioner.

(gutt 14 år, omsorgssenter)

Utdanning er viktig for ungdommer. Det er bra å lære forskjellige ting, samfunnsfag, kultur, å være i praksis. Men på kompetansesenteret vil de at jeg skal tenke på å reise tilbake. Mange vil ikke gå på kompetansesenteret og lære noe, fordi da minner det dem om at de skal sende oss tilbake.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Skolen ligger langt unna. Vi går på en egen skole der det er bare oss.

(gutt 16 år, EM-avdeling)

Norge er smarte, de lærer oss nyttige ting. I hjemlandet er det så mange religioner og de er uenige. Det er det ikke i Norge.

(gutt 14 år, omsorgssenter)

Jeg får ikke sove. Jeg prøver å sove, men jeg klarer det ikke. Hvordan kan jeg lære meg noe når jeg er så stresset?

(gutt 16 år, EM-avdeling)

På den første skolen jeg gikk på var det mange afghanere som snakket mye på sitt språk. Alle afghanere i samme gruppe. Læreren sa bare stille! Stille! Men det ble aldri stille.

(gutt 16 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Jeg tenker ikke på krig i dag, her tenker jeg på skolen, hjemme tenkte jeg mer på krig. Jeg har det annerledes her og glemmer litt hvordan jeg hadde det hjemme.

(jente 17 år, ordinært mottak)

Da jeg kom til Norge lærte jeg norsk veldig fort, trengte ikke tenke så mye. Men da jeg fikk avslag fra UDI, ble jeg veldig deprimert og jeg klarer ikke å fokusere lenger. Da er det veldig vanskelig å lære noe. Da jeg bodde på det andre mottaket lærte jeg norsk, matte, gym og sånn, og jeg trodde at jeg snart skal bli en god person med høy egenverdi. Men etter vedtaket, da jeg kom hit ... Noen sier at hvorfor skal jeg lære norsk hvis jeg skal dra hjem og bli drept? Ingen kan lære fra graven.

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

Med en gang vi hadde fått svar om at vi får bli i Norge, fikk jeg brev om at jeg kunne begynne på skolen til høsten. Hadde vi ikke fått svar ennå, kunne jeg ikke begynt på videregående skole. Da hadde jeg ikke fått lov.

(gutt 16 år, ordinært mottak. Nylig fått oppholdstillatelse)

ESSAY: WHAT IS EDUCATION?

What is education: Education is the learning of basics skills in order for someone to survive. Many people in the world today believe that it is the people who go to school, are the ones that are educated. But I think a person who can find a permanent solution to difficulties surrounding him or her at present and in the future is also educated. He or she might have different approach towards solving his or her problem, but the moment he or she can be able to identify a temporary or permanent solution to his or her problem I believe he or she is educated, because it is all about survival.

Who is a refugee: A refugee is defined as someone who is «owing to well founded fear of being persecuted for reason of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside

the country of his nationality and is unable or owing to such fear, is unwilling to return». Before you tell a refugee to learn or be educated, you must first of all develop the love to learn in him or her that stays with him or her throughout a lifetime and in addition to that, I believe education should be a lifetime experience, not the youth years. Most young refugees in Norway have a natural talent for the creative process of absorbing information. So if UDI wants to give the young refugee education I think it is better to ask the refugee what he or she will like to be educated on and also what he or she is capable of doing. With due respect, I think it is wrong for UDI to decide what a refugee should be educated on.

(Gutt, 17 1/2 år, «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

BARNEKONVENSJONEN ART. 29 | MÅLET MED UTDANNING

Utdanningen skal fremme utvikling av barnets personlighet, og teoretiske og praktiske ferdigheter. Den skal skape respekt for menneskerettighetene og fremme holdninger om fred, toleranse, og vennskap mellom folk. Utdanningen skal skape respekt for naturen, og for barnets egen og andres kultur.

(forkortet versjon fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)

– If they send us out of Norway with our father – school will still be a good choice, so we won't have missed our studies. Because we are not to be blamed that if after three years we are not Norwegians we will have missed three years of studies. It will be a big damage for us. So it is very good. We are thankful to Norway for giving us this opportunity of school.

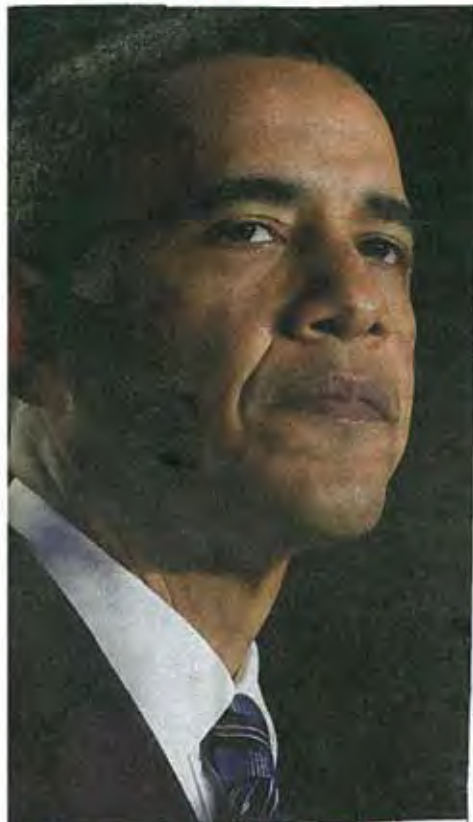
– Look, if someone comes from other country. He has his own old tradition, his own religion, anything - about his own society, his own manners. So if we come, and we are new, the manners are different, the ideas different, habits different, everything is different. The speaking – the language is different. So if you don't go to school, and if you get positive answer, you must start from zero. It's the most difficult thing.

– Even if you get no – if we have been to school in Norway, it will be good for our kids in the future. If I don't go to school, I don't know anything...

– So we need to go to school to learn more, to be like them. If we get positive answer it won't be the big change... If we'd start from zero it's the most difficult thing. You must know the societies' manners, to get the habits, the manners that they have... So I think that's important. School works just like this.

T.A.
Avis

AFGHA

**I CAN'T HELP!
AFGHANISTAN.**

President of United state

*Said that he can't
help Afghanistan.*

300

Gutter letter etter

Avisforside laget av gutter 16-17 år, EM-avdeling

AFGHANISTAN

rosa

People died in Afghanistan.

M
A
T

New
Movie
of
Cinema

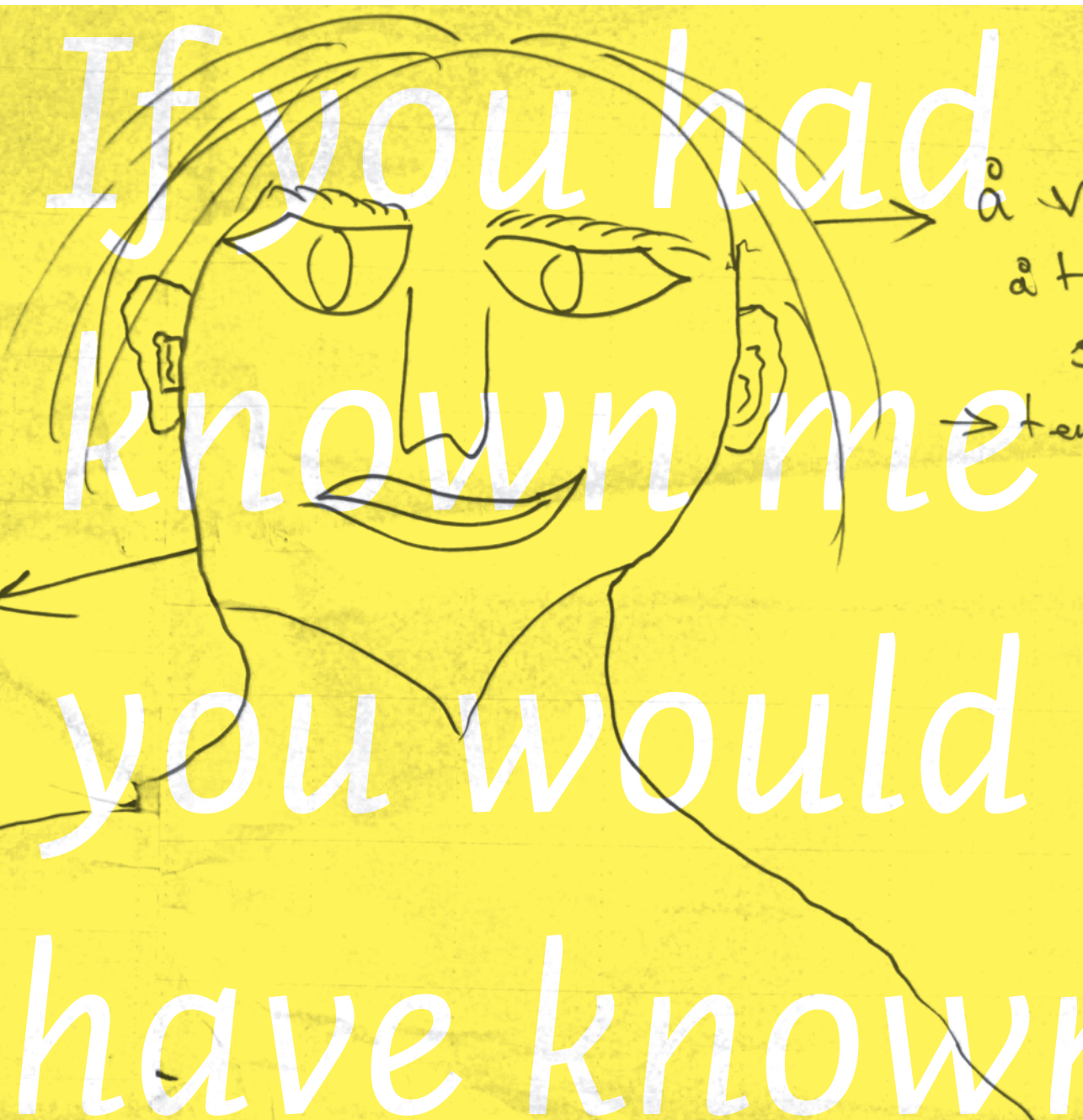
–EN DAG VIL
JEG DRA TILBAKE
OG SKAPE
FRED

Mens
levi
ent
2

KAPITTEL 6

BARNEKONVENSJONEN ART 22 | FLYKTNINGEBARN

Barn som søker flyktningestatus eller som anses som flyktninger, skal få nødvendig vern og humanitær hjelp. Staten skal i samarbeid med internasjonale organer hjelpe et barn som er alene til å bli gjenforent med sine foreldre.
(forkortet versjon fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)

If you had

known me

you would

have known

BARN FORTELLER

Hvert barn som søker asyl har sin egen fortelling. Den handler både om livet før de kom hit, og om livet deres her. Å bytte hjemland er en prosess preget av usikkerhet, spenning og lengsel. Barna som søker asyl i Norge forteller at de føler at de hører til flere steder samtidig. De føler en tilknytning til Norge der de er nå, der deres venner og deres liv er, men de føler også tilknytning til sitt hjemland der de har minner fra, familie og venner.

Hjertet banker for hjemlandet. Man lover seg selv at man vil tilbake. Kan ikke dra tilbake til hjemlandet nå, men en dag vil jeg dra tilbake og skape fred.

(gutt 15 år, ordinært mottak)

Det er så veldig mørkt her i Norge! Vi kom hit i desember. Jeg ser på den skogen ved siden av mottaket, den er veldig mørk og skummel!

(gutt 15 år, ordinært mottak)

Barn som er som oss de savner familien sin. Jeg savner mammaen min.

(jente 11 år, omsorgssenter)

Noen ser på fargen vår og ser at vi er forskjellig. En gang på skolen var det noen som kalte meg svarting i gangen. En i sjette klasse. Det var ikke noe gøy.

(jente 11 år, omsorgssenter)

Her i Norge får ikke ungdom lov til å gå på disco før de 18 år. Også får de ikke lov til å kjøre bil. Det er forskjellige regler for hva som er lov og ikke lov her og i hjemlandet vårt. Der kan ungdom for eksempel kjøre bil eller motorsykkel!

(gutt 14 år, omsorgssenter)

We need to be on contact with any people! Every people! To be able to go to their homes. Especially Norwegians. Because

this is their land, not our land – we are not Norwegians. I feel a little bit scared because I don't know the people here.

(gutt 16 år, ordinært mottak)

Vi må jo lære oss alt når vi kommer hit. For eksempel lære å bruke kniv og gaffel! Også måten å lese og skrive på, vi måtte lære oss en ny måte – den andre veien. Vi leste fra høyre i hjemlandet.

(jente 13 år, omsorgssenter)

Some Norwegians they don't know why we came here. And I think it is true that some Norwegians do not like people who come from other countries. But the ones I have met are good, they are so good! I have so many friends. I think that the ones that do not like us, it is because they do not know why we came here. Maybe they think – this is ours! But if they knew our problems – They weren't in a war. They need to know how war is and about the landmines and how it feels. - How can people know how it feels to sit on the ground at school, no chairs and no tables. If you have never sat on the ground, you cannot know. If you had known me you would have known I have problems.

(gutt 15 år, ordinært mottak)

We as refugees have not been in this place for much time. We are strangers. So if you meet a stranger and say No!, this is not yours, go back! We will be broken! If you smile at us, if you say Welcome! we will feel great. We will not be strangers anymore.

(gutt 16 år, ordinært mottak)

Jeg tenker mye både på fremtiden og også om det som skjedde før jeg kom til Norge. Jeg tenker på drømmene mine, da kommer det alltid opp bilder av krigen og familien.

(gutt 17 år, EM-avdeling)

Someone told me that in Somalia there has not been a government for 18 years?! I told him that in my country there was not a new government for 30 years, and now it is a new one, but there is a war. It is very confusing. I haven't heard about suicide attacks in Somalia, like in Iraq, or in my country and many places. I think that the capital of this is in Kandahar. I heard about the killing of an important man in Taliban, he was caught and two other leaders too. I watch the news a lot because our mother is still in our country. So my father will also see what's happening where and when. And my teacher is very interested in the news. There was a suicide attack in my city, in a big building. So I must know, was someone hurt? Is my mother hurt? Is my family in a good situation? But I don't want to see so much news. From my country you only get bad news. I want to learn about things here.

(gutt 15 år, ordinært mottak)

Dette her er

UDI-sko.

Det ser du

lang vei.

(gutt 16 år, EM-Avdeling)

Vi har fred her, men det er helvete her. Hvis det ikke hadde vært krig i Afghanistan hadde det vært veldig mye bedre der.

(gutt 17 år, EM-avdeling)

Jeg tenker på familien min 24 timer i døgnet!

(gutt 16 år, EM-avdeling)

It takes courage to be a refugee! No one comes here for enjoying themselves. No one comes for party or for some celebration. Everybody comes for a reason. Everyone comes from desperation. Everyone would like to live where he was born.

(gutt 15 år, ordinært mottak)

My heart is beating for my country. I love it more than anything else. But because of war we cannot go there. It will be in my heart. But I wish from God that I will never go there anymore.

(gutt 16 år, ordinært mottak)

It is different for the little ones. Small children maybe will forget. Some children at the mottak came here when they were five years old maybe, they can learn more things than me. Like learn Norwegian. They can already speak Norwegian much better than me. And they won't remember their homeland, they will forget. I have 15 years to remember in my country. I had friends, I had family, I had teachers, I had a house. Everything – everything that has been, like ceremonies, like birthdays. I remember it all. Older persons will not forget, because if you spend many years in a country – memories can't vanish!

(gutt 15 år, ordinært mottak)

We are hearing everyday on the news about our country. There was a snow-storm. 170 people died! And there have been suicide attacks. People die. There are killings of many people. It is happening, and we are here – we are very happy up here! I don't want to remember the other place anymore, this is the life after, this is our homeland now! It will give us a chance of living. When the other homeland cannot give us the chance. Everyone should say – «Your country is in a war. You are welcome here, this is your homeland from now on».

(gutt 15 år, ordinært mottak)

MIN HISTORIE

Jeg kom hit og har sett veldig mange problem. Jeg kom til Norge og her er jeg veldig glad. Jeg har ikke familie, og jeg vil ikke gå tilbake til Afghanistan. Jeg kommer her og jeg lærer norsk og norsk kultur. Jeg har sett mange slemme mennesker på veien. Min familie er veldig fattige. Jeg og min familie spiste ikke mat og vi er ikke glade i vårt land. Jeg har en bror og to søstre og en gammel far. Vi har mange problemer og min mor er død. Jeg har en liten bror, han er veldig liten, jeg har en storebror, men han er død. Jeg og min familie har mange problemer, og jeg er veldig glad her fordi Norge er veldig fint...

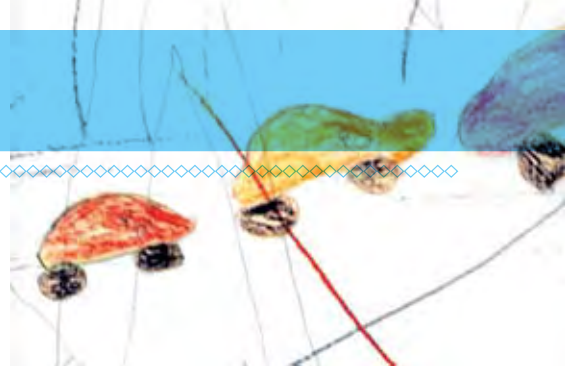
(gutt 14 år, omsorgssenter)

HVORFOR KOMMER MAN HIT?

Hvis man har problem i hjemlandet og ikke kan bo der, man må dra for å ha det bra.

Hvis man ikke har rettigheter og ikke kan si noe til noen, er det et problem! Hvis man har et fint liv i hjemlandet, behøver man ikke dra og komme her. Vi kommer hit for å ha et fint liv i Norge. Her har man rettigheter og det er lover og regler for hva han eller hun kan gjøre.

(gutt 14 år, omsorgssenter)

BESTEMOR VAR MIN FAMILIE

Da jeg var ganske liten flyttet jeg til hovedstaden og bodde og jobbet hos onkelen min i to år. Jeg laget mat, leverte barnet hans på skolen, hentet vann. I mitt land har man ikke vann på veggen, men man kjøper 40 eller 60 liter som jeg måtte bære 2 km tilbake. Jeg fikk ikke gå på skole. Foreldrene mine døde i en bilulykke vi var i da jeg var liten. Så jeg vokste opp hos bestemor. Hun ble syk og døde, det var derfor jeg måtte dra. Men jeg arvet noen penger. Også måtte vi selge hester og kuer. Men så måtte jeg dra til onkelen min. Bestemor var min familie. Hun var så smart! Hun hadde gått på universitetet og snakket engelsk. Hun fortalte meg mange eventyr. Også fortalte hun om dinosaurene, og at de hadde vært i mange land, men så døde alle over alt. Etter hvert kom det et nytt, lite dyr og etter mange år kom apene og så etter mange, mange år kom menneskene!

(gutt 17 år, «ventemottak» for enslige mindreadrige asylsøkere)

LITT OM MITT LAND OG SKOLE

Når du er fra en fattig familie i Afrika er det så mange ting du skal gjøre før du skal gå på skole, du må vaske klærne til foreldrene, lage mat med kull. Du blir kanskje veldig sliten fordi du ikke sover godt, da sover du i klassen i stedet. Når jeg ikke fikk nok mat i mitt hjemland, var det vanskelig å lære på skolen. Jeg tenkte bare på «hva skal jeg spise?». Jeg sa til mamma at jeg er veldig, veldig sulten og at jeg vil spise før jeg gjør arbeid, hun sa at jeg skulle se på mine venner, «de gråter ikke! Du må gjøre skogbruk og finne mat før du kan gjøre lekser.» Kanskje hun slo meg. Og så kanskje læreren slo meg masse fordi jeg ikke hadde gjort leksene! Jeg kunne ikke si at mammaen min sa jeg måtte gjøre skogarbeid. Og pappa var veldig, veldig streng. Han ville at jeg skulle lese hele dagen, men mamma ville jo at jeg skulle hjelpe til hjemme. Pappa kunne slå masse hvis jeg ikke fikk gode karakterer. Han har betalt for skolen, sa han. Han har ikke mye penger, men ville at jeg skulle bli en god person med god utdanning. Men lite penger var bare nok til en litt dårlig skole med mye bråk i timene.

(gutt 17 1/2 år «ventemottak» for enslige mindreårige asylsøkere)

«WE ARE GOING TO LEAVE OUR COUNTRY»

The big change in my life was the first time that my father told me that we were going to leave our country. That changed my life, my thinking. And even – we weren't allowed to say to our cousin that we were going, we were leaving the country. It was a secret. At first it was very strange. I thought about that I will lose my friends, my classmates, the school, that I would miss the school! It changed all things! It didn't happen anything to my body, physically I haven't changed. But mentally, especially in way of thinking. Because I thought of – what situation will I be in, what I will be doing. Will I have school? Will I be able to go to school? Will I have friends? So that was a question that made me worry a lot...

So that moment when I spoke with my father about this the first time – that was when my life changed! At first it was so scary for me. Where should we be, should we be in the street, or should we be ... Because sometimes you hear about the situation of the foreigners in other countries, like France or something. Like that we are hearing about right now, about that situation for the refugees there. My father told me not to worry so

**FRA EN ENSLIG MINDREÅRIG
ASYLSØKERS DAGBOK**

Kjære dagboka mi og god dag!

På veien
Det er lørdag igjen og sola skinner.

Nå sitter jeg på bussen og skriver litt om tankene mine. Jeg tenker på hvorfor jeg kom hit til Salhus. Det er... Psssss! (bussen kommer og åpner dørene klokken er 09:10).

Jeg sitter på 200-bussen til terminalen. Et smil brer seg over munnen min når jeg tenker på da jeg kom til Norge i juni i fjor. Jeg kunne ikke snakke norsk eller engelsk da jeg kom til politistasjonen i Oslo, og jeg måtte bruke toalettet. Jeg visste ikke ordet for toalett og måtte bruke fantasien og viste med fingeren min at jeg måtte tisse. Da alle menneskene rundt meg så dette, begynte de å le og jeg ble kjempeslapp. Jeg forstod ingenting og tenkte at jeg må lære norsk veldig fort.

Plutselig oppdager jeg at en jente ser at jeg smiler og jeg ser rundt meg og ser at bussen allerede er ved Åsane terminal, og skynder meg ut. Klokka er 09:25.

much, that where we will be, it will be peace. So we just thought about the peace. It was little, but it helped to think about the good sides, not the bad sides. So first I thought bad, but after that he said that there won't be in any war, I could be happy and hope that we will go to a good place

(gutt 15 år, ordinært mottak)

This is what I want to tell you about:

Our country Afghanistan is a museum of shaken stories and battle fields and weapon training over 3 decades of civil war.

I just want to tell you here about one instance from our life in our country:

During the reign of Taliban all the men had to have long beard and use a turban too. One day I was going to enter my house and suddenly I saw a naked man swimming in the little river in front of our house in Jalalabad City.

I saw that the man's body was covered with hair!

I called to my mother - Oh mother I feel so sorry for that man who is swimming in the river!

My mother said - why are you so sorry, everybody likes to swim, what is your problem my son?

I told her - but mother, that man is so scared and threatened from the Taliban he has let hair grow all over his body, he also has a long beard around his penis!

My mother got very angry with me and told me it is a sin and a shame to look at a man like that.

I was a very small boy and I did not know about the shameful parts of a human beings' body.

Thank you.